

SOSIAALIPALVELUJEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

1. PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT.....	2
2. TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET.....	3
3. RISKIEN HALLINTA.....	3
4. OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN.....	6
5. ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET.....	7
PALVELUTARPEEN ARVIOINTI.....	7
KUNTOUTUS- JA PALVELUSUUNNITELMAN LAADINTA, TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA	7
ASIAKKAAN KOHTELU.....	7
ASIAKKAAN OSALLISUUS YKSIKÖN LAADUN JA OMAVALVONNAN KEHITTÄMISEEN.....	10
ASIAKKAAN OIKEUSTURVA.....	11
6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA.....	12
HYVINVOINTIA JA KUNTOUTUSTA TUKEVA TOIMINTA.....	12
RAVITSEMUS (ASIAKKAIDEN RIITTÄVÄN RAVINNON JA NESTEEN SAANNIN SEKÄ RAVITSEMUKSEN SEURANTA).....	13
HYGIENIAKÄYTÄNNÖT.....	14
TERVEYDEN JA SAIRAAHOITO.....	14
LÄÄKEHOITO: TOIMINTAYKSIKÖN LÄÄKEHOITOSUUNNITELMAN SEURANTA, PÄIVITTÄMINEN, TOTEUTUS JA TOTEUTTAMISEN SEURANTA.....	15
YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA.....	15
7. ASIAKASTURVALLISUUS.....	16
HENKILÖSTÖ.....	16
TOIMITILAT.....	17
TEKNOLOGISET RATKAISUT, KULUNVALVONTA SEKÄ ASIAKKAIDEN KÄYTÖSSÄ OLEVAT TURVA- JA KUTSULAITTEET.....	18
TERVEYDENHUOLLON LAITTEET JA TARVIKKEET SEKÄ JA TARVIKKEISTA TEHTÄVÄT ASIANMUKAISET VAARATILANNEILMOITUKSET.....	18
8. ASIAKAS JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY.....	19
9. YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA.....	19
10. OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA.....	20
11. LÄHTEET.....	21

1. PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja		Kunnan nimi: Hämeenlinna	
Yksityinen palveluntuottaja Nimi: Attendo oy		Kuntayhtymän nimi:	
Palveluntuottajan Y-tunnus: 1755463-2		Sote -alueen nimi:	
Toimintayksikön nimi Attendo Villa Häitilä			
Toimintayksikön sijaintikunta yhteystietoineen Hämeenlinna			
Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä Tehostettu palveluasuminen, mielenterveyskuntoutajat; 15 paikkaa			
Toimintayksikön katuosoite Häitiläntie 2			
Postinumero 13300		Postitoimipaikka Hämeenlinna	
Toimintayksikön vastaava esimies Heli Heinonen		Puhelin 040-4944819	
Sähköposti heli.heinonen@attendo.fi			
Toimintalupatiedot (yksityiset sosiaalipalvelut)			
Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajankohta (yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt) 18.9.2013			
Palvelu, johon lupa on myönnetty Tehostettu palveluasuminen			
Ilmoituksenvarainen toiminta (yksityiset sosiaalipalvelut)			
Kunnan päätös ilmoituksen vastaanottamisesta 24.3.2013		Aluehallintoviraston rekisteröintipäätöksen ajankohta 23.3.2013	
Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat			
Apteekkipalvelut: Tavastilan apteekki Elintarviketoimittaja: Meira Nova Hygieniä-, hoiva- ja siivoustuotteet: Lyreco Finland Oy Jätehuolto: Kiertokapula & L&T Oy Kiinteistöhuolto: Coor Service Management Oy Turvallisuuspalvelut: SOL Palvelut Oy Siivouspalvelut: ISS Palvelut Oy Työnohjaus: HiiOppi			

2. TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Yksikössämme kuntoutujaa kannustetaan ja tuetaan mahdollisimman itsenäiseen selviytymiseen kaikessa päivittäisissä toiminnoissa elämänhallinnan ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja taitojen kohentamiseksi yhteiskunnan jäsenenä. Käytännössä tämä on ensisijaisesti ohjausta, tukemista ja yhdessä tekemistä, ei kuntoutujan puolesta tekemistä. Kuntoutujaa ohjataan harjoittamaan itsenäistä päätöksentekoa, hakemaan harrastuksia sekä hoitamaan ihmissuhteita.

Attendo Villa Hätilä tarjoaa tehostettua palveluasumista ikääntyneille mielenterveyskuntoutujille. Yksikössä on 15 paikkaa.

Jokaiselle asukkaalle laaditaan yksilöllinen mielenterveyskuntoutujan asumisen suunnitelma noin kuukauden kuluttua yksikköön muutosta. Suunnitelma kirjataan asiakkaan senhetkiset voimavarat ja toimintakyky sekä sovitaan tavoitteista ja keinoista, joilla toimintakykyä pyritään ylläpitämään ja edistämään. Suunnitelmassa huomioidaan kaikki elämän osa-alueet: aktiviteetit, itsestä huolehtiminen, kotityöt, ruokahuolto, raha-asioiden hoitaminen ja asiointi sekä sosiaalinen ja psyykinen toimintakyky.

Asiakasta ohjataan, tuetaan ja autetaan kohti asumisen suunnitelmaan kirjattuja tavoitteita. Tavoitteena on, että asiakas suoriutuu mahdollisimman pitkään omatoimisesti arjen jokapäiväisistä toimista heikentyneestä toimintakyvystään huolimatta. Ohjaamalla ja tukemalla sekä yhdessä tekemällä varmistamme asiakkaan arjen sujuvuutta ja mielekkään elämän jatkumista.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Yksikössämme toimintaa ohjaavat arvot ovat **osaaminen, sitoutuminen ja välittäminen**, jotka näkyvät toiminnassamme kokonaisvaltaisesti sekä asiakkaan, omaisen/läheisen, tilaajan ja sidosryhmien kohtaamisissa sekä työyhteisön sisällä.

- **Osaamisella** pyrimme ymmärtämään jokaisen asiakkaan tarpeita ja toiveita. Olemme ylpeitä tekemästämme laatutyöstä ja jaamme tulokset avoimesti. Teemme oikeita asioita oikeaan aikaan, olemme perusteellisia ja kiinnitämme huomiota yksityiskohtiin. Kehitymme ja kehitämme etsimällä ratkaisuja sieltä, missä muut näkevät ongelmia. Meillä on vahva ammatillinen osaaminen ja elinikäisen oppimisen tahtotila.

- **Sitoutumisella** olemme ylpeitä siitä mitä teemme ja siitä, että olemme osa Attendoa. Olemme luotettavia ja pidämme lupauksemme, meillä on tekemisen meininki ja pyrimme aina ylittämään odotukset. Toimintamme on läpinäkyvää, eettistä ja rehellistä. Tyydytyksen saamme hyvin tehdystä työstä.

- **Välittämällä** pyrimme saamaan ihmiset tuntemaan olonsa turvalliseksi. Autamme ihmisiä auttamaan itseään. Kohtelemme jokaista ihmistä kunnioittaen ja kuuntelemme ja mukautamme toimintaamme tarpeen mukaan. Arjessamme korostuu tasavertaisuus, jokainen on tärkeä osa yhteisöä. Työskentelemme tiiminä, joka tukee toinen toisiaan.

Yksikkömme arvojemme mukaiset toimintaperiaatteet ovat oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo, yksilöllisyys, ihmisarvon kunnioittaminen, yksityisyyden kunnioittaminen, itsemääräämisoikeus ja autonomia sekä hyvän tekeminen ja vahinkojen välttäminen.

Arvot ja toimintaperiaatteet avataan yhdessä yksikön henkilöstön kanssa ja kuvataan, miten ne konkreettisesti näkyvät arjessamme. Yksikössämme toimii nimetty asiakaskokemuspalvelun-valmentaja (ASKO-valmentaja), jonka tehtävänä on yhdessä yksikön esimiehen kanssa arvojen ja erinomaisen palvelun jalkauttaminen yksikön arkeen.

Villa Hätilässä ASKO-valmentaja toteuttaa vähintään neljä kertaa vuodessa asko-keskusteluja. Aiheet keskusteluihin tulevat kvartaaleittain ASKO-valmentajalle ja yksikön johtajalle. Näitä erilaisia aiheita käsitellään yhteisissä työpaikkakokouksissa. Keskustelut kirjataan kokouspöytäkirjaan.

3. RISKIEN HALLINTA

Riskinhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Omaohjaus perustuu riskienhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtia arvioidaan monipuolisesti asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta. Riskienhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa.

- **Henkilöstöön liittyvät riskit:**
Ergonomia, asiakasnostot ja työasennot
Tartuntavaara, infektiot
Psykososiaalinen kuormitus
Vaara- ja uhkatilanteet, poistumisteiden siisteys ja esteettömyys
Vuorotyö
- **Lääkehoitoon ja sen toteuttamiseen liittyvät riskit:**
Lääkehoidon perehdytys, lääkehoitosuunnitelman ajantasaisuus, lääkelistojen ajantasaisuus
- **Tietosuojan ja -turvaan liittyvät riskit:**
Erilaiset listat, joissa asukkaiden nimiä

- **Palveluntuottamiseen ja hoitoon liittyvät riskit:**
Uhka- ja väkivaltatilanne, henkinen ja fyysisen väkivallan uhka, asiakasturvallisuuden vaarantuminen
Henkilöstövaihdokset, perehdytys
Työnkuvien selkeys
- **Yksikön tiloihin liittyvät riskit:**
Apuvälineet ja laitteet, nostot ja siirrot
- **Tiedottamiseen liittyvät riskit**
Raportointikäytännöt

Riskien hallinnan työnjako

Riskienhallinta on koko työyhteisön yhteinen asia. Työyhteisö osallistuu turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Johdon tehtävänä on vastata strategisesta riskien hallinnasta sekä huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista ja että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Riskienhallinta on jatkuvasti käytännössä mukana elävä asia. Henkilöstö sitoutetaan osallistumaan riskienhallintaan, huomioiden eri ammattiryhmät ja heidän tehtäväkuvansa. Jokaisella yksikön työntekijällä on velvollisuus tuoda esille havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit.

Yksikössä on nimetyt vastuuhenkilöt jokaista toiminnan osa-alueetta kohden, kts yllä. Vastuut ovat kirjattu vastuut-lomakkeelle, joka löytyy henkilökunnan toimistosta sekä IMS:stä.

Jokaiselle ohjaajalle on nimetty 1-3 päävastuu- ja varavastuualueita. Nimetyillä ohjaajilla on vastuu seurata ja huolehtia, että kyseisen vastuualueen työtehtävät ja dokumentoinnit suoritetaan sovitulla tavalla. Vastuuhenkilöiden tehtävänä on huolehtia vastuualueensa perehdyttämisestä uusille tekijöille ja opiskelijoille sekä tiedottaa vastuualueen käytäntöjen muutoksista kaikille yksikön työntekijöille.

Riskienhallinta infektiotartuntoihin liittyen

Tartuntoja ehkäistään samalla tavoin kuin muitakin hengitystieinfektioiden aiheuttajia eli noudattamalla huolellista käsi- ja yskimishygieniaa sekä huolehtimalla hoitoympäristön asianmukaisesta siivouksesta.

Avainasemassa ovat

- tavanomaisten varotoimien noudattaminen kaikkien asukkaiden hoidossa
- asukkaiden siirtojen välttäminen
- tiedonkulun varmistaminen

Miten torjutaan tartuntojen leviämistä toimintayksikköön?

- Huolehditaan, että henkilökunta ei tule töihin sairaana. Pyydetään tarvittaessa työterveyshuollon arvio. Tämä on erityisen tärkeää, jos henkilöllä on hengitystieinfektion oireita.
- Huolehditaan, että henkilökunnan vaihtuvuus on mahdollisimman vähäistä. Samojen hoitajien ei pidä työskennellä useammassa kuin yhdessä yksikössä (jos mahdollista)
- Noudatetaan kansallisia linjauksia vierailukielloista
- Huolehditaan, että vierailulle ei tulla sairaana. Tämä on erityisen tärkeää, jos henkilöllä on hengitystieinfektion oireita.
- Varmistetaan, ettei uusi asukas ole altistunut tartunnalle. Jos hän on altistunut, hänet tulee asettaa karanteeniin yhdenhengen huoneeseen, jos mahdollista.
- Seurataan, tuleeko toimintayksikköön saapuville uusille asukkaille hengitystieinfektioiden oireita (kuume, yskä ja/tai hengenahdistus)

Miten torjutaan tartuntojen leviämistä toimintayksikön sisällä?

- Tiedotetaan asukkaille ja henkilökunnalle tartuntatautilanteesta.
- Varmistetaan, että yksikössä on hygieniayhdyshenkilö, joka huolehtii tiedonkulusta paikallisten terveysviranomaisten ja alueellisten infektioasiantuntijoiden kanssa.
- Korostetaan huolellista käsi- ja yskimishygieniaa henkilökunnalle, asukkaille ja vierailijoille.
  - Varmistetaan, että saatavilla on nestesaippuaa ja käsipyyhepaperia tai alkoholipitoista käsihuuhdetta, ja että ne on sijoitettu asianmukaisesti.
- Huolehditaan henkilökunnan asianmukaisesta suojautumisesta.
  - Noudatetaan kaikkien asukkaiden hoidossa aina [tavanomaisia varotoimia](https://thl.fi/fi/web/infektiaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/infektioiden-ehkaisy-ja-torjuntaohjeita/tavanomaiset-varotoimet-ja-varotoimiluokat) (<https://thl.fi/fi/web/infektiaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/infektioiden-ehkaisy-ja-torjuntaohjeita/tavanomaiset-varotoimet-ja-varotoimiluokat>)

- Noudatetaan hengitystieinfektiota sairastavan asukkaan hoidossa tavanomaisten varotoimien lisäksi kosketus- ja pisaravarotoimia. Käytetään seuraavia suojaimia: kertakäyttöiset suojakäsineet, kirurginen suu-nenäsuojus ja suojalasit **tai** visiirillinen kirurginen suu-nenäsuojus, hihallinen suojatakki/esiliina
  - Huolehditaan käsihygieniasta ennen suojainten pukemista ja välittömästi niiden riisumisen jälkeen.
  - Järjestetään oireilevalle asukkaalle yhdenhengen huone, jos mahdollista.
  - Tiedotetaan lisävarotoimista asukashuoneen ovella.
- Järjestetään altistuneille yhden hengen huone, jos mahdollista.
- Rajoitetaan yhteisten tilojen käyttöä, jos yksikössä on oireilevia asukkaita.
- Varmistetaan suojainten saatavuus.
- Tarjotaan henkilökunnalle ohjeistusta ja koulutusta infektioiden ehkäisy- ja torjuntakäytännöistä.
- Koulutetaan henkilökuntaa tunnistamaan hengitystieinfektion oireet ja raportoimaan niistä välittömästi lääkärille tai sairaanhoitajalle.
- Seurataan, tuleeko asukkaalle hengitystieinfektion oireita.
- Seurataan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa, tuleeko henkilökunnalle hengitystieinfektioiden oireita
- Tehostetaan hoitoympäristön siivousta. Huomioidaan erityisesti usein kosketeltavat pinnat, pöytäpinnat ja wc-tilat.
- Tarkistetaan, onko henkilökunnan suojainten käytössä ongelmia. Tarpeen mukaan suojainten käyttöä myös oireettomien asukkaiden hoidossa tilanteissa, joissa yksikön asukkailla on todettu infektiota.

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19/koronavirustartuntojen-torjunta-pitkaaikaishoidon-ja-hoivan-toimintayksikoissa>

Edellä mainitun lisäksi:

Tilanne, jossa on vain muutamia sairastuneita (asukkaita):

- sairastuneet asukkaat hoidetaan huoneissaan
- sairastuneet asukkaat ruokailevat huoneissaan, ruokailussa voidaan siirtyä myös ajallisesti porrastettuun ruokailuun
- tehostettu siivous yksikössä laaditun siivoussuunnitelman mukaisesti
- lääkehuolto: hoidetaan normaalisti
- työntekijät suojautuvat asianmukaisesti suojavarusteilla hoitaessaan huoneeseen eristettyä asukasta
- vierailut: ei ulkopuolisia henkilöitä yksikköön
- tiedotus: ulko-ovessa tiedote, tilanteen mukaan omaisille informointi yksikön esimiehen toimesta
- työtä priorisoidaan tilanteen mukaan

Tilanne, jossa on paljon sairastuneita (asukkaita tai työntekijöitä):

- työntekijät suojautuvat asianmukaisesti suojavarusteilla
- lääkehuolto:
  - Manuaalisesti lääkkeitä jakavat yksiköt tilaavat seuraavan tilauksen yhteydessä (kun asiakkaan lääke/lääkkeet alkavat olla lopussa niin, että kelakorvaus on mahdollisuus saada) säännölliset lääkkeet 3 kuukaudeksi kerrallaan. Tarvittavien lääkkeiden osalta tehdään arviota kulutuksen perusteella mikä on järjevä tilausmäärä ottaen huomioon lääkkeiden säilytystilat. Mahdollisuuksien mukaan tilataan 3 kk tarve.
  - erityishuomio riskiryhmä astmaatitot ja infektio-potilaat: Varmistetaan, että hoitavia ja avaavia lääkkeitä on riittävästi niin, että on mahdollisuus infektion ajaksi nostaa annoksia tarvittavalle tasolle. Tilanjatkeden riittävyys myös varmistettava.
  - lääkkeiden jako: ei kosketusta: ei suojaimia, käsidesinfektio toteutetaan tehtävän alkaessa ja päättyessä.
- hygienia, pukeminen, vartalokontakti: pesut asukkaan huoneessa/tilanteen mukaan, työntekijät suojautuvat asianmukaisesti suojavarusteilla
- ateriapalvelut: ateriapalveluiden poikkeustilanteita varten tehty poikkeussuunnitelma, jonka mukaisesti yksikössä on varauduttu tilanteisiin, joissa palveluntuotanto on mahdotonta taikka kohtuuttoman vaikeaa, yksikössä on varastoituna 2 päivän vararuokat akuutin vararuokalistan mukaisesti, asukkaat ruokailevat huoneessaan, keittiöön ei ole enää pääsyä muulla kuin keittiöhenkilöstöllä, keittiöhenkilöstö ei saa mennä hoivatiloihin, aterioiden tarjoilussa varmistetaan hygienian toteutuminen tehostetusti
- siivous: toimitaan yksikössä laaditun siivoussuunnitelman mukaisesti, erityisesti huolehditaan usein kosketeltavien pintojen (mm. sängyn laidat, valokatkaisijat, yöpöytä, vesihanat, ovenkahvat, apuvälineet myös asukas wc:ssä) puhtaudesta tehostetusti
- kokoukset: yksikössä tiedottaminen hoidetaan sähköpostitse, puhelimitse, etäyhteyksin (Skype, Teams)
- vierailut: ei ulkopuolisia henkilöitä yksikköön
- tiedotus: ulko-ovessa tiedote, omaisille ja läheisille informointi sovitusti yksikön esimiehen toimesta
- aktiviteetit: eivät mahdollisia
- hätätyö: mikäli epidemia pahenee, voidaan joutua turvautumaan ns. hätätyöhön. hätätyön teettäminen on mahdollista työaikalaisissa säädetyissä poikkeuksellisissa olosuhteissa, kun ennalta arvaamaton tapahtuma on aiheuttanut keskeytyksen säännöllisessä toiminnassa tai vakavasti uhkaa johtaa sellaiseen keskeytykseen tai hengen, terveyden tai omaisuuden vaarantumiseen, eikä työtä ole mahdollista siirtää suoritettavaksi myöhempänä ajankohtana.

Riskinhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Yksikössä on käytössä Attendo Quality (AQ)-laadunhallintajärjestelmä, johon kirjataan epäkohtailmoitukset (sosiaalihuollon henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus) sekä mielenterveyspalveluiden puolella IMS-toiminnanohjausjärjestelmä, johon kirjataan poikkeamat ja läheltä piti-tilanteet. Em. järjestelmät tuovat laadukkaana työn näkyväksi, antavat luotettavaa ja relevanttia tietoa toiminnasta sekä toimivat kehittämisen ja ohjauksen työvälineinä. Yksikön palveluprosesseihin liittyvät riskikartoitukset kehittämissuunnitelmineen tehdään kerran vuodessa esimiehen vuosikellon mukaisesti ja ne käsitellään yksikön palaverissa. Pelastussuunnitelma, poistumisturvallisuus selvitys ja lääkehoitosuunnitelma tarkistetaan vuosittain ja päivitetään tarpeen mukaan.

Riskien tunnistaminen, käsitteleminen ja dokumentointi sekä korjaavat toimenpiteet

Jokainen henkilökunnasta on velvollinen tuomaan esille havaitsemansa epäkohdat, laatu poikkeamat ja riskit.

Poikkeamat ja läheltä piti-tilanteet: Poikkeama kuvaa mitä tahansa puutetta, määriteltyjen (asiakkaiden, lain tai laatu järjestelmän) vaatimusten täyttämiseksi.

Raportointi tehdään sähköisesti IMS-toiminnanohjausjärjestelmään, johon kaikilla yksikön työntekijöillä on tunnukset. Järjestelmä mahdollistaa epäkohtien, laatu poikkeamien ja riskien kirjallisen esiintuomisen. Tarvittaessa toteutetaan korjaava toimenpide välittömästi tai mahdollisimman pian ja dokumentoidaan järjestelmään. Tulleet epäkohdat, laatu poikkeamat ja läheltä piti-tilanteet käsitellään kaikkien asian vaatimien tahojen kesken ja ne vaativat aina korjaavan ja ennaltaehkäisevän toimenpiteen tarkastelun. Korjaavilla toimenpiteillä tarkoitetaan menettelyjä, joiden avulla epäkohtien, laatu poikkeamien, läheltä piti-tilanteiden ja haittatapahtumien syyt ja seuraukset saadaan selvitettyä, puutteet korjattua ja niiden uusiutuminen voidaan ehkäistä.

Poikkeamat ja läheltä piti-tilanteet käsitellään ja dokumentoidaan muistioon aina yksikön palaverissa henkilökunnan kanssa vähintään kuukausittain. Vakavat laatu poikkeamat vaativat nopean puuttumisen, jotka käsitellään heti ja saatetaan aina tiedoksi sille tasolle ja niille yhteistyötahoille kuin se on tarpeen ja dokumentoidaan.

Yksikössä seurataan säännöllisesti poikkeamien ja läheltä piti –tilanteiden lukumäärää sekä arvioidaan, ovatko tehdyt toimenpiteet olleet riittäviä. Poikkeamia ja läheltä piti –tilanteita käydään läpi myös alueiden työsuojelupalaverissa ja johdon katselmuksessa. Koonnit tiedotetaan yhteistyötahoille vuosittain yksikön toimintakertomuksessa.

Mikäli poikkeama tai läheltä piti-tilanne liittyy asiakkaan hoitoon tai muuhun asiakkaaseen liittyvään, tehdään siitä kirjaukset AQ-järjestelmän lisäksi myös asiakkaan päivittäis seurantateksteihin sähköiseen asiakastietojärjestelmään.

Sosiaalihuollon ilmoitusvelvollisuus: Sosiaalihuollon ammattihenkilön on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle esimiehelle, jos hän huomaa epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoitus tulee tehdä välittömästi lomakkeella yksikön toiminnasta vastaavalle esimiehelle. Ohje ja lomake löytyvät IMS:stä. Yksikön toiminnasta vastaava esimies kuittaa lomakkeen otetuksi vastaan ja tekee välittömästi tarvittavat selvitykset ja toimenpiteet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi ja kirjaa ne lomakkeeseen sekä varmistaa, että toimenpiteisiin ryhdytään välittömästi. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta omalle esimiehelleen, jotka ilmoittavat asiasta kunnan sosiaalipalveluista vastaavalle viranomaiselle. Ilmoittaja tekee kirjaukset asiakkaasta asiakastietojärjestelmään. Yksikön toiminnasta vastaava esimies vastaa siitä, että jokainen yksikön työntekijä tietää ilmoitusvelvollisuuskäytännöistä. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Palaute:

Henkilöstö voi antaa palautetta halutessaan myös anonymisti palautekanavan kautta. Palautekanavan osoite on www.attendo.fi/sisainenpalaute ja tämä on tarkoitettu organisaation sisäiseen käyttöön. Annettu palaute toimitetaan käytettävissä olevan tiedon perusteella aiheesta vastaaville tahoille.

Muutoksista tiedottaminen:

Muutoksista tiedotetaan yksikön henkilökunnalle sähköpostitse sekä sähköisen asiakastietojärjestelmän kautta, tarpeen mukaan henkilökohtaisesti sekä yksikön palaverissa, jotka dokumentoidaan. Palaverit pidetään yksikössämme säännöllisesti. Palaverista laaditaan IMS:iin muistio, jonka jokainen työntekijä lukukuittaa.

Asiakkaiden tiedottaminen tapahtuu asiakaspalaverissa ja/tai jakamalla erillinen tiedote. Tarvittaessa omaisille/läheisille soimitaan tai tiedotetaan sähköpostitse tai kirjeitse muutoksista. Yhteistyötahoille tiedotetaan puhelimitse, sähköpostitse tai kirjeitse tilanteen edellyttämällä tavalla.

4. OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omaavonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Yksikön esimies vastaa yksikön omaavonnan suunnitelman laatimisesta yhdessä yksikön henkilökunnan kanssa. Yhdessä tehty suunnitelma sitouttaa kaikki laadukkaaseen toimintaan ja palveluiden jatkuvaan valvontaan ja kehittämiseen.

Attendo Villa Häitilän suunnitelma on kirjattu ensin yksikön esimiehen toimesta. Tämän jälkeen suunnitelma on käyty läpi yhdessä henkilökunnan kanssa tiimpalaverissa, jonka jälkeen suunnitelma on tehty vielä tarvittavat muutokset ja korjaukset.

Yksikön esimies

Yksikön esimies Heli Heinonen

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Omavalvontasuunnitelma on julkisesti säilytettävä asiakirja. Attendo Villa Häitilän omavalvontasuunnitelma säilytetään sisääntulokäytävällä ilmoitustaulun vieressä (lehtelineessä). Omavalvonnasta tiedottaminen ja sen läpikäyminen on osa perehdytyskäytäntöä. Päivitetystä omavalvontasuunnitelmasta ja sen sijainnista informoidaan omaisia heidän käydessään yksikössä, omaisten päivässä ja / tai omaisille lähetettävässä yksikkökirjeessä.

5. ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

PALVELUTARPEEN ARVIOINTI

Asiakkaalla on oikeus saada asianmukaista ja laadultaan hyvää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua. Asiakasta on kohdeltava loukkaamatta hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan tai yksityisyyttään. Asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä äidinkieli ja kulttuuristausta on otettava huomioon. Hoidon ja palvelun tarvetta arvioidaan yhdessä asiakkaan kanssa. Jos asiakas ei ole kykeneväinen osallistumaan ja vaikuttamaan hoidon ja palvelun suunnitteluun, on asiakkaan tahtoa selvitettävä yhdessä laillisen edustajan, omaisen tai muun läheisen ihmisen kanssa. Hoidon ja palvelun arvioinnin lähtökohtana on henkilön olemassa olevat voimavarat ja niiden ylläpitäminen ja vahvistaminen. Palvelutarpeen suunnittelu kattaa asiakkaan fyysisen-, psyykkisen-, sosiaalisen- ja kognitiivisen hyvinvoinnin. Arviointi alkaa asiakkaan muutettua yksikköön.

Attendo Villa Häitilässä asiakkaan palvelun piiriin ohjaava kunta/ kaupunki tekee oman käytäntönsä mukaisen palvelutarpeen arvioinnin ja antaa asiakkaalle päätöksen asumis- ja palvelupaikasta. Yksityisten, itsemaksavien asiakkaiden kohdalla palvelutarvetta arvioidaan yksikön esimiehen, ohjaajan, asiakkaan ja hänen omaisensa/ läheistensä kanssa.

Asiakkaiden hyvinvointia ja toimintakykyä on seurattu 12/ 2016 alkaen RAI-CMH mittarilla.

Jokaiselle asiakkaalle nimetään omaohjaaja ja varaomaohjaaja. Asiakkaalle ja omaisille kerrotaan, kuka oma- ja varaomaohjaaja on. Kaikki yksikön työntekijät osallistuvat oman työvuoronsa mukaisesti asiakkaiden ohjaamiseen ja tukemiseen sekä hyvinvoinnin seuraamiseen.

Asiakkaan palvelutarvetta ja vointia arvioidaan säännöllisesti mielenterveyskuntoutujan asumisen suunnitelman päivittämisen yhdessä vähintään 6 kk välein- ja aina tarpeen vaatiessa sekä asiakkaan tilan muuttuessa käytössä olevia mittareita hyödyntäen.

KUNTOUTUS- JA PALVELUSUUNNITELMAN LAADINTA, TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

Kuntoutuksen ja palvelun tarve kirjataan asiakaskohtaiseen asumisen-/kuntoutussuunnitelmaan 1kk kuukauden kuluessa asiakkaan muuttamisesta yksikköön. Omaohjaajan tehtäviin kuuluvat asiakkaan esitietojen keruu (sairaudet, lääkitys, allergiat, edellisen hoitopaikan epikriisit, toimintakyky, omaisten haastattelut ja yhteistyö, mahdolliset mittarit) sekä tutustuminen asiakkaaseen (elämäntilanne: lapsuus, nuoruus ja aikuisikä, tavat, tottumukset, vakaumukset). Kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimisessa hyödynnetään Rai-arvioinnin tuloksia. Rai-arviointi tehdään jokaiselle asiakkaalle kolmen viikon kuluessa yksikköön saapumisesta ja sen jälkeen vähintään kaksi kertaa vuodessa kuntoutussuunnitelman tarkistuksen yhteydessä.

Suunnitelma kirjataan yhdessä asiakkaan, omaisen, laillisen edustajan sekä tarvittaessa palvelun piiriin ohjanneen tahon kanssa. Asumisen-/kuntoutussuunnitelman täydentämisestä sekä päivittämisestä vastaa ensisijaisesti asiakkaan omaohjaaja. Päivittäminen tehdään 6kk välein (tai tilaaja-asiakkaan vaatimalla aikataululla) sekä aina tarvittaessa asiakkaan voinnin muutoksissa. Yksikön henkilökunta perehtyy kaikkien asiakkaiden asumisen-/kuntoutussuunnitelmiin, ne ovat henkilökunnan tärkein työkalu asiakkaan kokonaisvaltaisen kuntoutuksen toteuttamisessa.

ASIAKKAAN KOHTELU

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen ja yksityiselämään, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Asiakkaan itsemääräämisoikeutta voidaan edistää voimavaroja tunnistamalla ja vahvistamalla. Henkilökunnan tehtävänä on huomioida asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä kunnioittaa ja vahvistaa hänen itsemääräämisoikeutensa ja tukea hänen osallistumistaan palveluiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Jokaisella asiakkaalla on omaohjaaja, jonka tehtävänä on tunnistaa yllä olevia asioita. Yhdessä asiakkaan ja tämän omaisen kanssa vahvistetaan ja tuodaan esiin asiakkaan yksilöllisyyttä.

Attendo Villa Häitilässä asiakkaita kohdellaan kunnioittaen ja arvostaen sekä itsemääräämisoikeus huomioiden. Villa Häitilä on asiakkaiden koti. Asiakkaiden kohtelu, ohjaus, tuki ja auttaminen perustuvat asiakkaiden kodin ja oman tahdon kunnioittamiseen. Asiakkaita kohdellaan tasapuolisesti ja heille puhutaan kohteliaasti.

Päivä- ja viikko-ohjelmat rytmittävät Villa Häitilän arkea, työskentely tapahtuu kuitenkin aina asiakaslähtöisesti asiakkaiden omaa tahtoa ja toimintakykyä kunnioittaen. Asiakkaat voivat osallistua halutessaan arjen askareisiin, kuten esimerkiksi pöytien pyyhintään, roskien vientiin ja ruokatilän siivoukseen. Tavoitteena on ylläpitää asiakkaiden toimintakykyä mahdollisimman pitkään, ohjaajat kannustavat asiakkaita osallistumaan toimintoihin.

Asiakkaiden mahdollisuutta vaikuttaa oman elämänsä asioihin tuetaan ja kunnioitetaan. Päätöksiä ja toimintamalleja sopiessa otetaan kuitenkin aina huomioon myös asiakkaan kyky tehdä omia päätöksiä oman etunsa ja hyvinvointinsa takaamiseksi.

Yksikössä pidetään viikoittain yhteisökokous, jossa jokaiselle asiakkaalle on mahdollisuus kertoa omia näkökulmia esiin nostettavista asioista. Asiakkailla on myös mahdollisuus vaikuttaa yksikön tapahtumiin, kuten esimerkiksi arkipyhien viettoon ja virkistystoimintaan. Virkistystoimintaa järjestetään asiakkaiden toiveiden mukaisesti.

Asiakkaiden kanssa käydään kahdenkeskisiä keskusteluja päivittäin arjen toimien lomassa, lisäksi viikoittain toteutetaan omaohjaajakeskusteluja. Keskustelut kirjataan sähköiseen asiakastietojärjestelmään.

Johtaja vahvistaa omalla esimerkillään asiakaslähtöistä toimintaa ja seuraa sekä kehittää asiakkaiden tarpeisiin perustuvaa toimintatapaa.

Asiakkaiden kohtelusta, itsemääräämisoikeudesta ja kunnioittamisesta keskustellaan ohjaajien kanssa säännöllisesti. Keskusteluissa korostetaan asiakkaiden toimintakyvyn ja sairauden tuomia haasteita sekä itsemääräämisoikeuden tärkeyttä.

Asiakkaiden omaisiin ollaan yhteydessä aina tarvittaessa, mikäli asiakas on antanut tähän luvan. Kuulumisia vaihdetaan omaisten käydessä yksikössä, lisäksi yksikössä järjestetään vähintään kaksi kertaa vuodessa omaisten päivä.

Asumisen suunnitelmassa kartoitetaan asiakkaan elämän osa-alueet yksilöllisesti ja kokonaisvaltaisesti. Asumisen suunnitelma laaditaan yhdessä asiakkaan kanssa, asiakkaan toiveesta mukana voi olla myös omaisia/ läheisiä. Jokaisessa osa-alueessa huomioidaan asiakkaan omat toiveet ja ajatukset, tavoitteet ja keinot määrittämään yhdessä asiakkaan kanssa hänen toimintakykynsä ja voimavaranansa huomioiden.

Aktiviteetit (talon ulkopuolinen ja sisäinen toiminta):

Asiakkailla on mahdollisuus osallistua sekä talon ulkopuolisiin, että sisäisiin toimintoihin omien kykyjensä ja halunsa mukaisesti

- Ohjaajat miettivät yhdessä asiakkaan kanssa hänelle sopivia toimintoja
- ohjaajat kannustavat ja tukevat asiakkaiden osallistumista

Itsestä huolehtiminen (hygienia, lääkehoito, päihteiden käytön hallitseminen, päätöksentekotaidot, hammashygienia)

Hygienia: Hygienian hoidossa asiakkaiden itsenäistä toimimista tuetaan mahdollisimman pitkään.

- Ohjaajat auttavat tarvittaessa
- Mikäli asiakkaan toimintakyky ei mahdollista itsenäistä hygienian hoitamista ohjaajat tekevät sen asiakkaan puolesta

Lääkehoito: Lääkehoito toteutetaan ohjaajien toimesta

Päihteiden käytön hallitseminen: Päihteiden käyttö on pääsääntöisesti hallinnassa / loppunut yksikköön tullessa

Päätöksentekotaidot: Itsenäistä päätöksentekoa tuetaan ja siihen kannustetaan, asiakasta neuvotaan ja ohjataan tarpeen mukaan

- Asiakasta ohjataan keskustelemalla omaa etua ja hyvinvointia edistäviin päätöksiin.
- Tarvittaessa konsultoidaan muita asiantuntijoita, esim. sosiaali- tai terveydenhuollon edustajia

Hammashygienia: Hammashygienian hoidossa asiakkaiden itsenäistä toimimista tuetaan mahdollisimman pitkään.

- Ohjaajat auttavat tarvittaessa
- Ohjaajat varaavat tarvittaessa ajan hammashoitajan/ -lääkärin vastaanotolle

Kotityöt (siivous, pyykkihuolto, keittiötyöt, asunnosta huolehtiminen, kodinhoito)

Siivous: Asiakasta ohjataan ja tuetaan huolehtimaan itsenäisesti oman asuntonsa siisteydestä, esim. roskien vienti, tuuletus, järjestys

- Ohjaajat auttavat ja tukevat asiakasta yhdessä tekemällä oman asunnon siisteyden ylläpitämisessä
- Mikäli asiakkaan toimintakyky ei mahdollista oman asunnon siisteyden ylläpitämistä siistijä tai ohjaajat tekevät sen asiakkaan puolesta.

Pyykkihuolto: Asiakkaat huolehtivat omasta pyykkihuollostaan oman toimintakykynsä mukaisesti

- Asiakkaat vievät omat pyykkinsä pyykkihuoneeseen
- Ohjaajat auttavat ja ohjaavat tarvittaessa pesukoneen käytössä, pyykkien lajittelussa ja viikkaamisessa
- Mikäli asiakkaan toimintakyky ei mahdollista pyykkihuollon toteuttamista ohjaajat tekevät sen asiakkaan puolesta

Keittiötyöt: Asiakkailla on mahdollisuus osallistua yksikön askareisiin oman toimintakykynsä mukaisesti

- Päivittäin on mahdollisuus pyyhkiä pöytiä, viedä roskia, lakaista ja pestä ruokatilän lattiaa
- Yksikössä ei jaeta vastuuvuoroja, vaan asiakkaat saavat osallistua toimintoihin halutessaan
- Ohjaajat kysyvät/ tarjoavat askareita tehtäväksi asiakkailta päivittäin, jokaista asiakasta kannustetaan osallistumaan askareisiin

Asunnosta huolehtiminen: Yksikön huoltoyhtiö huolehtii asuntojen ovien, ikkunoiden, lukkojen yms. huoltamisesta

- Ohjaajat ilmoittavat huoltoyhtiön yhteyshenkilölle tarvittavista huoltotoimenpiteistä

Kodinhoito: Asiakasta ohjataan ja tuetaan huolehtimaan itsenäisesti kodinhoidollisista askareista

- Ohjaajat auttavat tarvittaessa sängyn petauksessa, lakanoiden vaihtamisessa, kaappien siisteyden ylläpidossa sekä asunnon tavaroiden järjestelystä
- Askareita tehdään yhdessä asiakkaan kanssa
- Mikäli asiakkaan toimintakyky ei mahdollista kodinhoidollisten askareiden tekemistä ohjaajat tekevät ne asiakkaan puolesta

Ruokahuolto

Ruoan valmistus:

- Yksikköön tulee lounas ja päivällinen valmiina toisesta Attendon yksikön keittiöstä
- Aamupala valmistetaan yövuorossa olevan työntekijän toimesta
- Asiakkailta on mahdollisuus osallistua iltapalan valmistamiseen

Terveellinen ruokavalio ja oikea ruokarytmi:

- Ruokalistojen suunnittelussa on huomioitu valtakunnalliset ravitsemussuositukset energian- ja ravintoaineiden osalta
- Ruoka-ajat on määritely, yöaikainen paasto aika ei ylitä 11 tuntia

Ruoan syöminen ja juominen, annostelu:

- Ruokailut toteutetaan yhteisessä ruokatilassa, asiakkailla on mahdollisuus ruokailla myös omassa asunnossaan
- Asiakkaiden ruoka-annokset annostellaan ohjaajien toimesta, tarvittaessa ruoka soseutetaan ja rikastetaan.

Ruoka-aineiden oikea säilytys:

- Ruoka-aineiden oikeanlaisesta säilytyksestä huolehtivat vuorossa olevat ohjaajat

Keittiön laitteiden käyttäminen, turvallinen toiminta keittiössä ja hygienia:

- Asiakkaiden kanssa voidaan valmistaa ruokaa tai leipoa yhteisen tilan keittiössä. Asiakkaiden osallistuminen on vapaaehtoista, tehtävät jaetaan asiakkaiden toimintakyky huomioiden
- Valmistettava ruoka /leivonnaiset valmistetaan asiakkaiden toiveiden pohjalta
- Ohjaaja neuvoo, auttaa ja ohjaa asiakkaita turvalliseen ja hygieeniseen toimintaan

Raha-asioiden hoitaminen ja asiointi

Rahan käyttö, edunvalvonta, etuusasioiden hoitaminen, sovittujen ja virallisten asioiden hoitaminen ja kauppa-asiointi: Toteutuvat asiakkaan toimintakyvyn mukaisesti seuraavalla tavalla

- Asiakas hoitaa itse
- Ohjaaja hoitaa yhdessä asukkaan kanssa
- Ohjaaja hoitaa asiakkaan puolesta (valtakirja/ kirjallinen sopimus/ suostumus)
- Asiakkaan edunvalvoja tai omainen hoitaa

Tietokoneen käyttäminen:

- Asiakkailta ei ole omia tietokoneita eikä yksikössä ole asiakaskäyttöön tarkoitettua tietokonetta
- Tarvittaessa käytetään yksikön tietokonetta asiakkaiden asioiden hoitamiseen

Puhelimen käyttö: Puhelimen käyttö toteutuu asiakkaan toimintakyvyn mukaisesti

- Kaikilla asiakkailla ei ole omaa puhelinta
- Asiakas voi käyttää talon puhelinta joko itsenäisesti tai ohjaajan avustamana

Sosiaalinen toimintakyky

Yhteydenpito:

- Kaikilla asiakkailla ei ole omaisia/ läheisiä
- Asiakas pitää itse yhteyttä, omaiset / läheiset pitävät yhteyttä, asiakas / läheiset / omaiset käyvät vierailuilla
- Asiakkaan omaisiin ollaan yhteydessä ohjaajien toimesta, mikäli asiakas on antanut tähän luvan

Yhteisöhoito / yhteisössä toimiminen, vertaistuki: Asiakkaita tuetaan ja ohjataan yhteisölliseen toimintaan

- Yhteiset ruokailuhetket
- Yhteiset toimintahetket, mahdollisuus myös ohjaajan ja asiakkaan kahdenkeskiseen toimintaan
- Viikoittaiset yhteisökokoukset
- Yhdessä tekeminen, toisen auttaminen
- Toisten yksiköiden asiakkaiden vierailut (ei korona aikana)

Sosiaalinen kanssakäyminen:

- Asiakkaita ohjataan ja tuetaan sosiaaliseen kanssakäymiseen toistensa kanssa

Seksuaalisuus:

- Asiakkaita ohjataan ja tuetaan asialliseen pukeutumiseen
- Seksuaalisuudesta ja erilaisuuden hyväksymisestä käydään tarvittaessa keskustelua
- Seksuaalisuuteen tuetaan ja kannustetaan. Asiakas voi harrastaa seksiä omassa asunnossaan -> annetaan lupa ja rauhoitetaan tila

Itsemääräämisoikeuden rajoittamisen periaatteet ja käytännöt

Asiakkaan itsemääräämisoikeuden rajoittaminen on aina toissijainen vaihtoehto ja rajoitteita käytetään ainoastaan asiakkaan turvallisuuden takaamiseksi ja perustellusti. Rajoitteiden tarve arvioidaan yhteistyössä asiakkaan ja omaisen sekä henkilöstön ja lääkärin kanssa. Päätös perustuu aina asiakkaan tilan tarkkaan ja yksilölliseen arviointiin monipuolisesti ja luotettavia arviointivälineitä käyttäen. Päätöksen rajoitteesta tekee aina lääkäri ja se kirjataan sähköiseen asiakastietojärjestelmään.

Kirjaukset tehdään asianmukaisesti ja ymmärrettävästi ja niistä tulee käydä ilmi rajoittamisen ajankohta, rajoittamiseen johtaneet syyt/peruste ja toimenpide, toimenpiteen kesto ja suorittaja sekä todettu vaikutus. Päätös voidaan myös tarvittaessa purkaa. Niissä tilanteissa, joissa rajoittamiseen on välttämätöntä turvautua, rajoitustoimenpiteet toteutetaan mahdollisimman turvallisesti ja asiakkaan yksityisyyttä ja ihmisarvoa kunnioittaen sekä perustuslaki, ihmisoikeudet ja Attendon eettiset periaatteet huomioiden. Itsemääräämisoikeus ja rajoittamistoimet sosiaalihuollossa-menetelyohje IMS:ssä.

Niissä tilanteissa, joissa rajoittamiseen on välttämätöntä turvautua, rajoitustoimenpiteet toteutetaan mahdollisimman turvallisesti ja asiakkaan yksityisyyttä ja ihmisarvoa kunnioittaen sekä perustuslaki, ihmisoikeudet ja Attendon eettiset periaatteet huomioiden.

Asiakaskohtainen itsemääräämisoikeussuunnitelma laaditaan tilanteissa, joissa rajoittamistoimenpiteitä todennäköisesti joudutaan käyttämään ja huomioida asia myös asiakkaan kuntoutus- ja palvelusuunnitelmassa. Näin pystymme varmistamaan, että yksilökohtainen tarpeellisuusarviointi rajoitustoimenpiteiden käytölle tietyissä tilanteissa on tehty (yhteistyössä vastuulääkärin kanssa) ja ettei rajoittamista käytetä tarpeettomasti. Rajoittamistoimenpiteitä vaatineen tilanteen jälkeen huolehditaan aina jälkikäsittelystä. Asiakkaan kannalta on äärimmäisen tärkeää, että hän ymmärtää syyn, miksi häntä piti rajoittaa. Rajoittamistoimenpiteiden tarpeellisuutta arvioidaan tietyin määräajoin ja aina tilanteiden muuttuessa. Rajoittamistoimenpiteiden käyttö on lopetettava välittömästi sen jälkeen, kun niille ei enää edellytyksiä.

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Asiakkaalla on oikeus saada hyvää hoitoa ja yksilöllistä, tasa-arvoista kohtelua. Kaikenlainen asiakkaan epäasiallinen tai loukkaava kohtelu on ehdottomasti kielletty. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus sosiaalihuoltolain § 48 ja § 49 mukaisesti ilmoittaa viipymättä esimiehelleen, jos huomaa epäasiallista kohtelua.

Miten asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa tai läheisensä kanssa käsitellään asiakkaan kokema epäasiallinen kohtelu, häiritsevät tapahtumat tai vaaratilanne?

Asiakkaan kohdatessa epäasiallista kohtelua, yksikön henkilöstö ottaa asian viipymättä keskusteluun tilanteen vaatimalla tavalla asianomaisten henkilöiden ja/tai asiakkaan omaisen/läheisen/edustajan kanssa. Selvitämme tilanteen asianosaisten kanssa mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen. Mikäli asiakas/läheinen on tyytymätön saamaansa kohteluun, hänellä on asiakaslain 23 §:n mukaan oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutus käsitellään yksikön esimiehen ja alueen palvelupäällikön ja/tai aluejohtajan kanssa välittömästi. Vastaus muistutuksesta annetaan kirjallisesti neljän viikon sisällä. Kirjallinen vastaus sisältää ratkaisun, perustelut sekä selkeästi ne toimenpiteet, joihin muistutuksen johdosta ryhdytty. Tarvittaessa asiakasta ja hänen omaistaan/läheistään/edustajaa ohjataan ottamaan yhteyttä sosiaali- ja potilasasiemieheen. Mahdolliset epäasiallista kohtelua koskevat muistutukset käsitellään yksikössä yleisellä tasolla ja muistutusten perusteella kehitetään yksikön toimintaa. Yksikön esimies vastaa siitä, että jokainen yksikön työntekijä tietää ilmoitusvelvollisuuskäytännöistä. Muistutuksen asiakirjat säilytetään yksikön arkistossa erillään asiakasasiakirjoista. Muistutuksista kirjataan poikkeama AQ-järjestelmään. Poikkeamat käsitellään yksikössä henkilökunnan kanssa kuukausittain.

ASIAKKAAN OSALLISUUS YKSIKÖN LAADUN JA OMAVALVONNAN KEHITTÄMISEEN

Vuoden 2022 painopisteenä on asiakkaiden toimintakyvyn lisääminen viriketoiminnan avulla

Yksikkömme tavoitteet vuodelle 2022:

Tavoitteena on ylläpitää asiakkaiden toimintakykyä viriketoiminnan avulla.

- Säännöllinen ulkoilu sää huomioiden
- Lehtien ja kirjojen yhdessä lukeminen
- Musiikin kuuntelu
- Fysioterapeutin säännölliset jumppatuokiot kerran viikossa
- Juhlapyhien huomioiminen yksikön arjessa koristeluiden, askartelun ja tarjoilujen muodossa
- Keskustelun ylläpitäminen, muistelu, ajankohtaisista asioista keskustelu, tulevaisuuden suunnittelu
- Ylläpitää ja edistää asiakkaiden toimintakykyä heidän voimavaransa huomioiden, ei tehdä liikaa puolesta, vaan kannustetaan omaoimaisuuteen ja itse tekemiseen, kuntouttava työote
- Huolehditaan, että jokaisen asiakkaan kohdalla toteutuu viikoittain / vähintään 4 kertaa kuukaudessa toistuva omaohjaajatuokio asiakkaan toivomalla tavalla ja rytmityksellä
- Omaohjaajahetkien kehittäminen; suunnitelmallisuus / sisältö.

Palautteen kerääminen

Jatkuva asiakaspalaute ja säännöllisesti tehtävät tyytyväisyysmittaukset ovat osa jatkuvaa toiminnan kehittämistä. Palautteen antaja voi olla asiakas, läheinen tai muu yhteistyötaho. Palautetta voi antaa suoraan suullisesti asianomaiselle tai yleisesti asiakaspalaverissa, kirjallisesti yksikön palautelaatikkoon, puhelimitse/sähköpostitse, www-sivujen palautekanavan kautta. Asiakkailta ja omaisilta/läheisiltä hankitaan asiakaspalautetta myös keskustelemalla aktiivisesti asiakkaiden ja omaisten/läheisten kanssa. Omaisten/läheisten illat ovat myös oivallisia tilanteita palautteen ja kehittämissideoiden keräämiselle.

Asiakastytyväisyyskyselyt tehdään 1 x vuodessa.

Palautteen käsittely ja käyttö toiminnan kehittämisessä

Saatu palaute kirjataan AQ-järjestelmään, käsitellään yksikön palaverissa ja dokumentoidaan palaverimuistioon. Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset ja kehittämistoimenpiteet käsitellään henkilökunnan kanssa yksikön palaverissa sekä asiakkaiden ja omaisten/läheisten kanssa omaisten/läheisten illassa. Asiakastytyväisyyskyselyn tuloksia ja palautetta hyödynnetään yksikön toiminnan laadun kehittämisessä, toimintasuunnitelman laadinnassa ja vahvistetaan palautteista tulleita toimivia käytänteitä. Yksikön esimies vastaa palautteen käsittelystä ja hyödyntämisestä yhdessä henkilökunnan kanssa. Esimies vie saadun palautteen laatujärjestelmämme mukaisesti eteenpäin organisaatiotasolla.

ASIAKKAAN OIKEUSTURVA

a) Muistutuksen vastaanottaja

Muistutukset toimitetaan Hämeenlinnan kaupungin ostopalvelupäällikkö Liisa Lepolalle

Puh: 03-6212015

Sähköposti: liisa.lepola@hameenlinna.fi

Posti – ja käyntiosoite:

Asiakasohjaus –ja ostopalvelut

Raatihuoneenkatu 9

13100 HÄMEENLINNA

b) Sosiaaliamiehen yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamista palveluista

Sosiaaliamies Satu Loippo

Puh: 050-5996413

Tavoitettavissa pääsääntöisesti:

- maanantai klo 12-15
- tiistai-torstai klo 9-12
- perjantaina ei ole puhelinaikaa
- Voi halutessasi jättää nimesi ja yhteystietosi asiamiehen yhteydenottoa varten

Sähköposti: satu.loippo@pikassos.fi

- Sähköposti ei ole suojatussa verkossa
- Salassa pidettäviä tietoja ei suositella lähetettäväksi sähköpostilla
- Vastaaminen voi kestää muutaman päivän lomien ja poissaolojen vuoksi

Postiosoite:

Pikassos Oy / Loippo Satu

Åkerlundinkatu 2A 3, krs.

33100 Tampere

Sosiaaliamiehen tehtäviin kuuluu:

- Neuvoa asiakkaita lain soveltamiseen liittyvissä asioissa
- Avustaa asiakasta muistutuksen tekemisessä
- Tiedottaa asiakkaan oikeuksista
- Toimia muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi
- Seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa ja antaa siitä selvitys vuosittain kunnanhallitukselle.

c) Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saaduista palveluista

Kuluttajaneuvoja puh: 029553 6901 arkisin 9-15

sähköinen yhteydenotto: sähköiseen yhteydenottolomakkeeseen vastataan n.5 työpäivän kuluessa. Vastauksen saa pääsääntöisesti puhelimitse (lomakkeen saa www.kkv.fi)

Kuluttajaneuvojan tehtävät:

- Avustaa ja sovittelee kuluttajan ja yrityksen välisissä riitatilanteissa

- Antaa tietoa kuluttajalle ja yritykselle kuluttajan oikeuksista ja velvollisuuksista

d) Miten yksikön toimintaa koskevat muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset käsitellään ja huomioidaan toiminnan kehittämisessä?

Muistutukset ja kantelu- ja muut valvontapäätökset huomioidaan toiminnan kehittämisessä käymällä ne aina läpi yksikön palaverissa ja laatimalla niihin yhdessä henkilökunnan kanssa korjaavat toimenpiteet, josta dokumentointi asianmukaisesti palaverimuistioihin. Lisäksi muistutuksista, kantelu- ja muut valvontapäätöksistä yksikön esimies informoi palvelupäällikköä ja/tai aluejohtajaa. Yksikön esimies antaa muistutuksen antajalle kirjallisen vastineen. Kaikista muistutuksista ja kanteluista kirjataan AQ-järjestelmään poikkeamaraportti.

e) Tavoiteaika muistutusten käsittelylle

Neljä viikkoa.

6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

HYVINVOINTIA JA KUNTOUTUSTA TUKEVA TOIMINTA

Asiakkaiden fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja sosiaalisen toimintakyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen

Jokainen asiakas laatii yhteistyössä omaohjaajan kanssa yksilöllisen ja kokonaisvaltaisen, päivittäistä kuntoutusta ohjaavan kirjallisen kuntoutus- ja palvelusuunnitelman. Lisäksi kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laadintaan voivat osallistua asiakkaan toiveiden mukaan tai kuntoutuksen onnistumisen kannalta välttämättömät henkilöt esim. läheiset, kunnan edustaja sekä tarvittaessa lääkäri. Kuntoutus- ja palvelusuunnitelmassa huomioidaan asiakkaan voimavarat ja tuen tarpeet sekä hänelle tärkeät asiat. Motivaatio toipumiseen lähtee asiakkaan omista tavoitteista ja mielenkiinnonkohteista. Suunnitelma ohjaa fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja sosiaalisen toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseen ja ylläpitämiseen sekä asiakkaan näköiseen hyvään elämään. Jokaiselle asiakkaalle laadittava ja säännöllisesti päivitettävä Elämänlaadun check- lista määrittelee asiakkaiden osallisuutta ja vuorovaikutuskokemuksia elämänlaatuun keskeisesti vaikuttavissa asioissa.

Päivä- ja viikko-ohjelmat rytmittävät Villa Häitilän arkea, työskentely tapahtuu kuitenkin aina asiakaslähtöisesti asiakkaiden omaa tahtoa ja toimintakykyä kunnioittaen. Asiakkaat voivat osallistua halutessaan arjen askareisiin, kuten esimerkiksi pöytien pyyhintään, roskien vientiin, ja ruokailutilan siivoukseen. Tavoitteena on ylläpitää asiakkaiden toimintakykyä mahdollisimman pitkään, ohjaajat kannustavat asiakkaita osallistumaan toimintoihin.

Yksikön viikko-ohjelmassa yhteistä toimintaa toteutetaan vähintään kolme kertaa päivässä

- Aamukokous aamupalan yhteydessä, usein kokouksen yhteydessä on yhteinen laulu- tai jumppa- /venyttelytuokio
- Lehden luku päivittäin yhteisissä tiloissa
- Iltapäivän toimintatuokio vaihtelevien aiheiden mukaisesti

Asiakkailla on laadittu henkilökohtainen viikko-ohjelma. Viikko-ohjelmaan on kirjattu arjen askareita, omia harrastuksia ja osallistumista yksikön yhteisiin toimintahetkiin.

Oma-ohjaaja:

- tekee yhdessä asiakkaan kanssa viikko-ohjelman sekä laatii ja päivittää asumisen suunnitelman
- Ohjaa, tukee ja kannustaa asiakasta osallisuuteen, omatoimisuuteen ja oman toimintakyvyn ylläpitämiseen
- Informoi yksikön työntekijöitä asiakkaan kanssa sovitusta käytännöistä
- Laatii kuukausiyhteenvedon asiakkaan voinnista, toimintakyvystä ja kuntoutumisesta

Ohjaaja:

- Asiakkaiden perushoito
- Kuntouttavan työtteen toteuttaminen
- Asiakkaan voimien muutosten arviointi ja hoidon tarpeen arviointi
- Vastuu kuntoutusprosessin toteuttamisesta sekä asiakkaan toimintakyvyn ja elämänlaadun säilymisestä
- Vastuu tiedonkulusta koskien asiakasta

Sairaanhoitaja:

- Lääkehoidosta vastaaminen
- Asiakkaan voimien muutosten ja hoidon tarpeen arviointi, tiedottaminen yhteyssairaanhoitajalle ja lääkärille
- Lääkärin antamien määräysten toteuttaminen
- Asiakkaiden perushoito
- Kuntouttavan työtteen toteutus
- Vastuu kuntoutusprosessin toteuttamisesta sekä asiakkaan toimintakyvyn ja elämänlaadun säilyttämisestä
- Vastuu tiedonkulusta koskien asukasta

Omainen / läheinen:

- Asiakaskohtaisesti vaihteleva, jotkut ovat aktiivisesti mukana asiakkaan arjessa
- Kaikilla asiakkailla ei ole omaisia / läheisiä

Yhteistyökumppanit:

- Asiakkaan palveluohjaaja / sosiaaliohjaaja käy tapaamassa asiakasta vähintään kerran vuodessa. -> Asumisen suunnitelman päivitys / läpi käyminen. Asiakkaan kuulumiset / viihtyminen yksikössä
- Fysioterapeutti käy yksikössä kerran viikossa pitämässä kaikille yhteisen jumppatuokion
- Jalkahoitaja käy yksikössä kerran kuukaudessa tai tarvittaessa
- kampaaja/ parturi käy yksikössä kerran kuukaudessa tai tarvittaessa

Asiakastietojärjestelmän kirjauksissa kuntoutuksen tuloksellisuus, aktiviteetit, omaohjaajahuomiot ja läheishuomiot nousevat Attendo Quality ohjelmaan. Tämän ohjelman avulla seurataan ja kehitetään toteutunutta toimintaa kuukausitasolla.

Asiakkaiden toimintakykyä, hyvinvointia, kuntoutumista ja osallisuutta koskevien tavoitteiden toteutumisen seuranta

Asiakkaan alkuvaiheen sopeutumista yksikköömme seuraa erityisesti omaohjaaja havainnoimalla ja keskustelemalla asiakkaan (ja omaisten/läheisten) kanssa heidän tuntemuksista ja ajatuksista. Ensimmäisen kuntoutus- ja palvelusuunnitelman valmistuttua tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan päivittäiskirjausten kautta. Työyhteisö raportoi palaverissa säännöllisesti kunkin asiakkaan toimintakyvyn ja voinnin mahdollisista muutoksista. Suunnitelmat päivitetään vähintään 6 kk välein tai tarpeen mukaan, jolloin vähintään kirjataan myös tavoitteiden saavuttamisen tilanne. Lisäksi omaohjaajat kirjaavat kuukausittain sähköiseen asiakastietojärjestelmään asiakkaasta yhteenvedon tavoitteiden edistymisestä asumisessa.

Elämänlaadun check-lista toimii lisäksi ohjausvälineenä. Toimintakyvyn ja kuntoutuksen vaikuttavuuden arvioimisessa hyödynnetään mm. toimintakykymittauksia, seurataan ravitsemusta ja painoa säännöllisesti sekä tehdään RAI mittaukset asiakkaille kaksi kertaa vuodessa. Tarvittaessa seurataan myös mahdollisten lääkehoitojen ja lääkemuutosten vaikuttavuutta asiakkaan hyvinvointiin.

Sähköiseen asiakastietojärjestelmään kirjataan päivittäin jokaiselle asiakkaalle vuorokohtaisesti huomioita. Päivittäiskirjaamisen osa-alueita ovat:

- Aktiviteettihuomio
- Erittäminen
- Hygienia
- Lepo ja nukkuminen
- Mieliala ja käyttäytyminen
- Omaohitajahuomio
- Ravitsemus
- Terveystieto- huomio
- Toimintakyky

Muita seurattavia asioita ovat tarpeen mukaan:

- Asiointi ja palvelut
- Haavanhoito
- Ihon hoito
- Kaatuminen
- Läheishuomio
- Lääkityshuomio
- Lääkärin huomio

Omaohjaajan tärkeä tehtävä on huolehtia kunkin asiakkaan toimintakyvyn ja voinnin mahdollisten muutosten kirjaamisesta kuntoutus- ja palvelusuunnitelmaan sekä viedä käytäntöön ja siirtää tieto yksikön palaverissa muulle henkilökunnalle. Jokaisella yksikön työntekijällä on velvollisuus tutustua sekä tulee olla riittävät tiedot asiakkaiden kuntoutus- ja palvelusuunnitelmista, jolloin voimme varmistaa asiakkaiden palvelujen jatkuvuuden ja asiakasturvallisuuden.

Yksi tärkeä asiakkaan hyvän elämän seurantakeino on omaohjaajan antama oma aika omalle asiakkaalle viikoittain.

RAVITSEMUS (ASIAKKAIDEN RIITTÄVÄN RAVINNON JA NESTEEN SAANNIN SEKÄ RAVITSEMUKSEN SEURANTA)

Attendo Villa Häitilään tuodaan arkipäivisin valmiina lounas ja päivällinen Attendon toisen toimipisteen keittiöltä. Viikonlopun ateria toimitetaan perjantaina esivalmisteltuina.

Ateria-ajat Villa Häitilässä:

- Aamupala klo 7-9
- Lounas klo 11-12
- Päiväkahvi klo 14
- Päivällinen klo 16-17
- Iltapala klo 19
- Myöhäinen iltapala klo 21

Asiakkaan ravitsemus suunnitellaan osana kuntoutus- ja palvelusuunnitelmaa suunnitelmaa: selvitetään mm. erityisruokavaliot, terveydelliset rajoitteet ja mieltymykset. Esimerkiksi syömishäiriöihin liittyvää painon laskua/nousua seurataan ja tarvittaessa konsultoidaan lääkäriä tai ravitsemusterapeuttia. Tulokset ja niistä tehdyt toimenpiteet kirjataan asiakastietojärjestelmään. Yksikön

ruokalistat suunnitellaan kansallisten ravitsemussuosituksen mukaisesti sekä huomioiden asiakkaiden yksilölliset tarpeet ja makutottumukset. Asiakkaiden ruokailu on järjestetty siten, että iltapalan ja aamupalan välinen aika ei ole yli 11 h. Asiakkaiden ruokailu tapahtuu valvotusti ja asiakkaita avustetaan heidän tarpeiden mukaisesti.

Ruokahuolto ohjaa omavalvontasuunnitelma, jota päivitetään kerran vuodessa.

Asiakkaita ohjataan tutustumaan erityisesti mielen hyvinvointia tukevaan ruokavalioon, monipuoliseen ja ravitsevaan ateriarvontaan sekä annoskokonaisuuksiin. Tavoitteena on hyvinvointia tukevan ravitsemuksen ottaminen osaksi omaa elämää sekä asiakkaiden keittäytöiden karttuminen.

HYGIENIAKÄYTÄNNÖT

Yksikön puhtauspalvelusuunnitelma ohjaa osaltaan hygieniatason varmistamista, suunnitelma päivitetään yksikön esimiehen toimesta yhdessä yksikön hoiva-apulaisen kanssa. Henkilökunta toteuttaa työskentelyssään aseptista työskentelytapaa. Hyvän käsihygienian noudattaminen on ylivoimaisesti tärkein tapa välttää infektioita.

Infektioitaudien välttäminen tapahtuu katkaisemalla siltä tartuntatie. Hyvän käsihygienian noudattaminen on ylivoimaisesti tärkein tapa välttää infektioita. Yksikössä henkilökuntaa ja asiakkaita ohjeistetaan suullisesti ja kirjallisesti noudattamaan asianmukaista käsihygieniaa. Infektiohoitajaa konsultoidaan tarvittaessa.

Yksikössä noudatetaan terveystarkastajan hyväksymää omavalvontasuunnitelmaa. Näin hyvällä ruokahygienialla ehkäistään epidemioiden synty. Henkilöstöltä vaaditaan hygieniapassi ja tarvittaessa salmonellatodistukset.

Asiakkaan kanssa harjoitellaan taitoja, joita tarvitaan päivittäisessä elämässä, muun muassa hygienian hoitoa ja ympäristön siisteydestä huolehtimista asiakkaan toimintakyvyn ja yksilöllisten tarpeiden mukaan, kuvattuna asiakkaan kuntoutus- ja palvelusuunnitelmassa.

TERVEYDEN JA SAIRAANHOITO

a) Miten yksikössä varmistetaan asiakkaiden hammashoitoa, kiireetöntä sairaanhoitoa, kiireellistä sairaanhoitoa ja äkillistä kuolemantapausta koskevien ohjeiden noudattaminen?

Hammashoito: Suun terveydenhuollon palvelut hoidetaan terveyskeskuksen hammashoitolassa tai yksityisellä hammaslääkärillä.

Kiireetön sairaanhoito: Asiakkaan kiireettömän sairaanhoidon palveluista vastaa Hämeenlinnassa Viipurintien terveysasema. Lääkäri päättää asiakkaan hoitotoimenpiteistä ja yksikön henkilökunta toteuttaa ja noudattaa saamia ohjeita sairauden hoidossa. Viipurintien terveysasemalla on nimetty vastuusairaanhoitaja Attendo Villa Häitilän asiakkaille. Yksikön henkilökunta konsultoi yhteysairaanhoitajaa aina tarvittaessa ja hänen kauttaan saadaan ajat lääkärin vastaanotolle ja läheteet tarvittaviin tutkimuksiin.

Mikäli asiakkaalla on hoitokontakti psykiatrian poliklinikalle, asiakkaan psyykkiseen hyvinvointiin liittyvissä asioissa ollaan yhteydessä hänen omaan psykiatriseen sairaanhoitajaan tai lääkäriin.

Kiireellinen sairaanhoito: Välitöntä ja kiireellistä hoitoa vaativissa tilanteissa iltaisin, öisin ja viikonloppuisin otetaan yhteyttä Kanta-Hämeen keskussairaalan ensiapuun p. 03-6294500. Ensiapu on auki ympäri vuorokauden.

Asiakasta lähetettäessä kiireelliseen hoitoon hänen mukaansa tulostetaan sähköisestä asiakastietojärjestelmästä sairaanhoitajan lähete. Läheteeseen tulostuu asiakkaan henkilötiedot, terveystiedot, diagnoosit, lääkitykset, allergiat, ruokarajoitteet/ dieetit, hoitoon lähettämisen syy sekä yhteystiedot yksikköön ja asiakkaan omaisiin / läheisiin. Lisäksi läheteessä on asiakkaan paino, verenpaine- ja verensokeri seurannat sekä valinnaisesti muita mittausarvoja. Tarvittaessa voidaan lisätä myös ohjaajien kirjaamia huomioita asiakkaan terveydentilaan liittyen.

Äkillinen kuolemantapaus: Soita 112, saat lisäohjeita. Yksikössä on laadittu Kuolemantapaus yksikössä- työohje. Ohje sijaitsee henkilökunnan tiloissa kansiossa nimeltä ohjeet.

Kuolemantapausten sattuessa asiasta tiedotetaan välittömästi yksikön esimiehelle.

b) Miten pitkäaikaissairaiden asiakkaiden terveyttä edistetään ja seurataan?

Asiakkaiden terveyttä edistetään yksilöllisesti, tukemalla osallisuutta sekä terveellisiä elämäntapoja (mm. vuorokausirytmii, ravitsemus, liikunta, uni, mielekäs tekeminen, sosiaalinen verkosto jne.). Tavoitteena asiakkaan elämänhallinnan lisääminen ja hyvä elämänlaatu sairaudesta huolimatta.

Asiakkaiden painoa ja verenpainetta seurataan vähintään kerran kuukaudessa. Asiakaskohtaisesti painoa, verenpainetta ja tarvittaessa verensokeria sekä happisaturaatiota seurataan useammin lääkärin ohjeiden mukaisesti. Seuranta toteutetaan vuoroissa olevien ohjaajien toimesta.

Sairaanhoitajat huolehtivat siitä, että säännöllisesti otettavat verikokeet tulevat otetuksi ajallaan.

Klotsapiini-lääkityksellä olevilta asiakkailta otetaan kuukausittain ja tarvittaessa turvakokeet.

Yksikön ohjaajat arvioivat, seuraavat ja raportoivat asiakkaiden lääkityksen toteutumista ja vaikuttavuutta sähköiseen asiakastietojärjestelmään. Tarvittaessa ollaan yhteydessä yhteysairaanhoitajaan tai lääkäriin.

<p>c) Kuka yksikössä vastaa asiakkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta?</p> <p>Yksikön sairaanhoitajat, Maria Nurminen ja Sanni – Maria Jokela</p>
<p>LÄÄKEHOITO: TOIMINTAYKSIKÖN LÄÄKEHOITOSUUNNITELMAN SEURANTA, PÄIVITTÄMINEN, TOTEUTUS JA TOTEUTTAMISEN SEURANTA</p> <p>Yksikön THL:n Turvallinen lääkehoito-oppaan mukainen lääkehoitosuunnitelma päivitetään kerran vuodessa ja aina tarvittaessa. Päivittämiseen osallistuvat sairaanhoitajat ja esimies. Lääkäri allekirjoittaa yksikön lääkehoitosuunnitelman.</p> <p>Lääkehoitosuunnitelma ohjaa lääkehoidon toteuttamista yksikössä. Lääkehoitosuunnitelma määrittelee, miten lääkehoitoa yksikössä toteutetaan, lääkehoidon osaamisen varmistamisen ja ylläpitämisen, lääkehoidon perehdyttämisen, vastuut ja velvollisuudet, lupakäytännöt, lääke-huollon toiminnan (mm. lääkkeiden toimittaminen, säilyttäminen ja hävittäminen), lääkkeiden jakamisen ja antamisen, lääkehoidon vaikuttavuuden arvioinnin, asiakkaan neuvonnan, lääkehoidon kirjaamisen ja tiedonkulun sekä toiminnan lääkehoidon virhetilanteissa.</p> <p>Lääkehoidon toteuttamista seurataan kirjaamalla lääkehoidon vaikuttavuutta asiakkaiden päivittäiseen seurantaan. Päävastuu yksikön asiakkaiden lääkehoidon toteutuksesta ja seurannasta on laillistettu terveydenhuollon ammattilaisella, joka myös valvoo henkilökunnan lääkehoidon osaamista.</p>
<p>Yksikön lääkehoidosta vastaa</p> <p>Asiakkaiden hoidosta vastaava lääkäri</p>
<p>Sairaanhoitaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yksikön lääkehoidosta vastaava • Lääkehoitosuunnitelman päivittäminen yhdessä yksikön esimiehen kanssa • Lääkehoidon toteutumisen seuranta lääkehoitosuunnitelman mukaisesti • Henkilökunnan perehdytys /Love-lääkehoidon koulutuksista huolehtiminen / lääkeluvat • Asiakaskohtaisten lääkelistojen kirjaaminen asiakastietojärjestelmään • Lääkityksen ja riskitietojen selvittäminen, kirjaaminen • Lääkehoidon tarpeen ja muutostarpeen tunnistaminen • Lääkehoidon toteutuksen suunnittelu, toteutus, lääkehoidon toteutumisen seuranta ja vaikuttavuuden arviointi • Asiakaskohtaisen lääkityksen tarkistaminen • Lääkehoidon dokumentointi ja ohjaus • Tiedon välittäminen asiakasta hoitaville tahoille, asiakkaille ja omaisille <p>Vuoron lääkevastaava:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vastaa vuorossa lääkehoidon toteutuksesta • Toteuttaa asiakkaille tulleiden lääkemuutosten johdosta seuraavat toimet -> kirjaa uuden lääkelistan, tulostaa sen kansioon, tekee lääkemuutokset dosetteihin ja kirjaa tehdyt toimet asiakastietojärjestelmään. Lisäksi tiedottaa asiakasta ja henkilökuntaa muutoksista. <p>Asiakkaiden lääkkeet jaetaan dosetteihin viikoittain tiistaisin. Jaetut dosetit tarkastetaan toisen työntekijän toimesta viimeistään seuraavan päivän aikana. Lääketilaus tehdään apteekkiin viimeistään keskiviikkoisin klo 12.</p>
<p>YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA</p> <p>Asiakkaan kuntoutuksessa toteutetaan moniammatillista yhteistyötä yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.</p> <p>Asiakkaiden kuntoutukseen ja hyvinvointiin liittyvä tiedonkulku hoidetaan ohjaajien toimesta puhelimitse tai sähköpostitse. Sähköpostia käytettäessä asiakkaiden tiedot lähetetään suojatulla sähköpostilla. Tiedonkulku kirjataan asiakaskohtaisesti sähköiseen asiakastietojärjestelmään.</p> <p>Yhteistyötoimijoita ovat mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viipurintien terveysasema • Kanta-Hämeen keskussairaala
<p>Alihankintana tuotetut palvelut</p> <p>Alihankkijoilta ostettujen palveluiden laatua valvotaan säännöllisesti palautteen keruulla, yhteisillä palavereilla ja tekemällä säännöllistä yhteistyötä. Sopimuksesta vastaava seuraa palveluiden laatua ja sopimuksenmukaisuutta.</p>

Apteekkipalvelut: Tavastilan apteekki
Elintarviketoimittaja: Meira Nova
Hygienia-, hoiva- ja siivoustuotteet: Lyreco Finland Oy
Jätehuolto: Kiertokapula & L&T Oy
Kiinteistöhuolto: Coor Service Management Oy
Turvallisuuksipalvelut: SOL Palvelut Oy
Siivouspalvelut: ISS Palvelut Oy
Työnohjaus: HiiOppi

7. ASIAKASTURVALLISUUS

Asiakasturvallisuudesta varmistetaan tilojen, turvajärjestelmien, laitteiden ja välineiden hyvällä suunnittelulla, ylläpidolla ja huollolla, henkilökunnan hyvällä ohjeistuksella ja koulutuksella, asiakkailta kerätyn palautteen avulla sekä jatkuvalla valvonnalla, seurannalla ja kehittämistyöllä. Asiakasturvallisuutta varmistaa omalta osaltaan myös holhoustoimilain mukainen ilmoitusvelvollisuus maistraatille edunvalvonnan tarpeessa olevasta henkilöstä sekä vanhushuoltoyrittäjien mukaisesta velvollisuudesta ilmoittaa iäkkästä henkilöstä, joka on ilmeisen kykenemätön huolehtimaan itsestään.

Poikkeamat ja läheltä piti -tilanteet raportoidaan IMS-toiminnanohjausjärjestelmään, johon kirjataan myös korjaavat toimenpiteet, vastuuhenkilö ja aikataulun toimenpiteiden suorittamiseksi sekä arvioinnin toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Kts. kohta Poikkeamat ja läheltä piti-tilanteet.

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Pelastussuunnitelma, poistumisturvallisuusselvitys ja lääkehoitosuunnitelma tarkistetaan vuosittain ja päivitetään tarpeen mukaan. Palo- ja pelastusviranomaisten kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä tarkastusten yhteydessä ja aina tarpeen mukaan. Vuosittain tehdään yksikkökohtaiset riskikartoitukset ja laaditaan tulosten pohjalta riskikartoitusten kehittämissuunnitelmat.

Henkilöstölle järjestetään säännöllisesti palo- ja pelastuskoulutusta käytännön harjoituksineen sekä ylläpidetään ensiapuvalmiutta. Yksikössä järjestetään säännöllisesti myös turvallisuuskävelyt ja poistumisharjoitukset, joista asianmukainen dokumentointi.

HENKILÖSTÖ

Hoitohenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet:

a) Yksikön hoitohenkilöstön määrä ja rakenne:

Yksikössä työskentelee ammattitaitoinen ja koulutettu sekä suositusten ja lupaviranomaisen mukainen henkilökunta.

- Yksikön hoitohenkilömitoitus on: 0,5 työntekijää / asiakasta kohti
- Kokonaishenkilöstömitoitus (vakituinen henkilökunta) on 8,5 työntekijää
- Yksikön esimies on koulutukseltaan sairaanhoitaja
- Yksikössä on kaksi sairaanhoitajaa, lähihoitajia on 4,5
- Avustavaa henkilökuntaa on 1
- Lisäksi yksikössä on opiskelijoita eri ammatillisista oppilaitoksista.

b) Yksikön sijaisten käytön periaatteet:

Sijaisten hankinnassa on aina lähtökohtana yksikön toiminnallinen tarve ja asiakkaiden turvallisuus sekä viranomaisten vaatimukset. Yksikön henkilöstön äkilliset poissaolot pyritään aina järjestämään ensisijaisesti työvuorojärjestelyin sekä yksikön sisäisillä työntekijälainoilla. Tavoitteena on käyttää asiakkaille tuttuja ja yksikön toiminnan tuntevia sijaisia. Sijaisjärjestelyistä vastaa yksikön johtaja. Sijaisten hankinta kuuluu jokaiselle yksikön työntekijälle.

c) Henkilöstövoimavarojen riittävyyden varmistaminen?

Yksikön esimies vastaa työvuorosuunnittelusta ja siitä, että työvuoroissa on suunnitellusti riittävä määrä henkilökuntaa. Yksikön henkilökunnan riittävyyttä, osaamista ja koulutustarvetta, poissaolojen ja sijaisten tarvetta arvioidaan säännöllisesti. Yksiköissämme on määrällisesti ja rakenteellisesti riittävä henkilöstö suhteessa tuotettavaan palveluun. Henkilöstötyytyväisyyskyselyt tehdään kerran vuodessa. Näiden tulokset käydään läpi henkilöstöpalavereissa, tulosten avulla kehitetään keinoja henkilöstön jaksamiseen.

Henkilöstön rekrytointin periaatteet

Henkilöstön rekrytointia ohjaa työläinsäädäntö sekä työehtosopimukset. Näissä määritellään työntekijöiden sekä työnantajan oikeudet ja velvollisuudet.

Rekrytoinnista vastaa yksikön esimies. Rekrytointiprosessi pitää sisällään työntekijätarpeen kartoituksen, varsinaisen työntekijähaun (ulkoiset ja sisäiset ilmoitukset, hakemusten vastaanottaminen, haastatteluvaiheet, haastattelut, valintapäätökset ja niistä ilmoittaminen), valitun työntekijän ammattikelpoisuuden todentaminen [yksikön esimiehen vastuulla on henkilöllisyyden tarkistaminen, ammattioikeuksien ja kelpoisuuden tarkastus (tutkintotodistukset, JulkiTerhikki, JulkiSuosikki tai soittamalla Valviraan),

ulkomaalaistaustaisten työluvan ja ammattioikeuksien tarkistus, suositusten kysyminen, tutkinto- ja työtodistukset], työsopimusten tekeminen ja allekirjoittaminen. Rekrytoinnissa tukee ja ohjaa henkilöstöhallinto.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Uuden työntekijän, uuteen työtehtävään siirtyvän ja opiskelijan perehdytyksestä vastaa yksikön esimies. Tarvittaessa esimies voi delegoida osia perehdytyksestä muulle kokeneelle työntekijälle.

Yksikön hoitohenkilöstö perehdytetään asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojan sekä omavalvonnan toteuttamiseen Attendon perehdytysohjeiden mukaisesti. Sama koskee myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita ja pitkään töistä poissaolleita. Perehdyttämislomakkeeseen on yksilöity perehdytettävät asiat, jotka käydään työntekijän kanssa läpi varmistaen osaamisen hallinta ja siihen merkitään selkeästi, kun kukin osio on onnistuneesti perehdytetty. Perehdytyksen yhteydessä käydään läpi myös omavalvontasuunnitelma sekä sen sisältämät asiat. Kun kaikki asiat on käyty läpi, perehdyttämislomake päivätään ja esimies ja alainen allekirjoittavat sen. Perehdyttämislomakkeen säilytyksestä ja arkistoinnista vastaa yksikön esimies.

Omaohjaajan tehtäviin perehdytys toteutetaan yksikön ohjaajien ja esimiehen toimesta.

Perehdytykseen kuuluu:

- Yksikön asiakkaiden esittely
- Asiakaskohtainen perehdytys asiakkaan asioihin, terveydentilaan, toimintakykyyn ja kuntoutukseen
- Omaohjaajan tehtävänkuvan läpikäyminen

Yksikössä laaditaan vuosittain henkilöstön koulutussuunnitelma, jossa hyödynnetään kehityskeskusteluissa ja toiminnasta saaduissa palautteissa esiin nousseita kehittämistarpeita. Koulutussuunnitelmassa huomioidaan toimintasuunnitelman mukainen painopistealue, yksikössä vallitseva tarve, työntekijöiden yksilölliset osaamistarpeet sekä työtehtäviin liittyvät erityistarpeet. Koulutustarvetta määritellään tarvittaessa vuoden aikana, mikäli ilmenee osaamistarpeen vaatimuksia esim. asiakkaisiin liittyen. Koulutukset suunnitellaan tukemaan työntekijöiden ammattitaitoa sekä vastaamaan sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetta ja muuttuvia vaatimuksia. Yksikön esimiehen tehtävänä on pitää huolta siitä, että täydennyskoulutusvelvoite toteutuu kunkin työntekijän kohdalla.

Henkilöstön koulutus järjestetään sisäisenä ja ulkoisena henkilö-, yksikkö- tai aluekohtaisena koulutuksena. Täydennyskoulutusvelvoite on vähintään kolme päivää vuodessa työntekijää kohden ottaen huomioon mm. työntekijän työtehtävät ja koulutus sekä työyhteisön toimintojen kehittämisvaihe. Koulutuksien toteutuminen kirjataan henkilöstötietojärjestelmään. Joka vuosi tehdään koonti edellisen vuoden toteutuneista koulutuksista toimintakertomukseen. Nämä kuuluvat yksikön esimiehen tehtäviin.

TOIMITILAT

Attendo Villa Hätilä toimii yksikerroksisessa palveluasumista varten rakennetussa esteettömässä rakennuksessa. Yksikössä on 15 asukashuonetta. Yksikkö jakautuu kolmeen viiden hengen soluun. Kahdessa solussa on omat oleskelutilat. Ruokailutila on kaikille yhteinen. Toisen oleskelutilan yhteydessä on myös keittiö- ja ruokailutilat.

Asukkaille on jyvitetty yhteisistä tiloista noin 20 neliön pinta-ala. Yhteiset tilat ovat esteettömät ja avarat. Jokaisesta solusta on käynti aidatulle ja suojaisalle sisäpihalle. Yksikössä on myös esteetön sauna ja pesuhuone sekä kodinhoituhuone, jossa on kaksi pyykinpesukonetta ja kuivausrumpua.

Esteettömissä asukashuoneissa on 25 neliötä ja oma WC- kylpyhuone. Kylpyhuoneissa on valmiina kiinteät, korkeussäädettävät suihkutuolit ja tukikahvat. Myös lavuaarin korkeus on säädettävissä asiakkaan tarpeen mukaisesti. Kylpyhuoneiden valaistus toimii automaattisella liiketunnistimella. Asiakas kalustaa itse oman kotinsa, tarvittaessa henkilökunta avustaa kalustamisessa.

Tilat on suunniteltu asiantuntijatiimissä, jossa on ollut arkkitehtejä, insinöörejä, tekniikoita, lääkäreitä sekä hoitotyön asiantuntijoita. Tilat on suunniteltu esteettömiksi ja helppokulkuisiksi. Asukashuoneissa ja saniteettitiloissa asiakkaan avustaminen kahden ohjaajan avun turvin on mahdollista ja kylpyhuoneissa on otettu huomioon sekä asiakkaan että työntekijän ergonomia.

Piha-alueiden turvallisuudessa ja viihtyvyydessä otetaan huomioon eri vuoden ajat (hiekoitus ja lumenluonti). Turvallisuutta lisäävät hyvä aitaus (yksi suuri ryhmäkoti täysin aidattu seinästä seinään), hyvä valaistus ja alueen valvonta. Pihapiiri on kodikas ja turvallinen. Pihassa on keinu, penkkejä ja istutuksia. Liikkuminen on esteetöntä ja turvallista. Parkkipaikat ja autoliikennöinti ei häiritse pihassa oleskelua ja liikkumista.

Yksi toimintamme lähtökohdista on mielekkään arjen mahdollistaminen kaikille asukkaille asiakasryhmästä ja toimitiloista riippumatta. Toimitilat antavat kuitenkin hyvät edellytykset aktiiviseen sosiaaliseen yhdessä elämiseen yksikössä. Yhteisiin hetkiin (ruokailut, harrasteet, ulkoilut jne.) kannustetaan. Asiakkaiden liikkuminen on helppoa ja kokoontuminen on mahdollista sekä omassa pienryhmäkodissa että isommassa ryhmässä koko talon asiakkaiden voimin.

Yksikön siivous ja pyykkihuolto

Yksikössä noudatetaan puhtauspalvelusuunnitelmaa, joka pitää sisällään esim. siivoustyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet, ohjeet siivoustiheyksille, eri tilojen vaatimille toimenpiteille, aineille ja välineille, pyykinpesulle, välinehuollolle ja jätelajittelulle. Jokainen työntekijä perehdytetään puhtauspalvelusuunnitelmaan.

Yksikössä on asukkaille oma kodinhoituhuone asianmukaisine koneineen. Yksikkömme ohjaajat vastaavat pyykkihuollon toteutuksesta yhdessä asiakkaiden kanssa asiakkaiden toimintakyvyn mukaisesti.

- Asiakshuoneissa toteutetaan siivous kerran viikossa / tarvittaessa useammin joko siivoojan, ohjaajan tai asiakkaan toimesta tai yhdessä tehden
- Yksikön yleiset tilat siivotaan kerran viikossa siivoojan toimesta, ylläpitosiivousta tehdään koko henkilökunnan toimesta
- Pyykkihuolto toteutetaan yhteistyössä asiakkaiden ja ohjaajien toimesta

Puhtauspalveluiden toteutumista seurataan kaksi kertaa vuodessa ”puhtauspalveluiden laatukierroksella”, jonka tulos, palaute ja kehittämiskohteet käydään läpi yhdessä yksikön henkilökunnan kanssa, käsittelystä laaditaan muistiomerkintä

TEKNOLOGISET RATKAISUT, KULUNVALVONTA SEKÄ ASIAKKAIDEN KÄYTÖSSÄ OLEVAT TURVA- JA KUTSULAITTEET

Yksikössä on käytössä turvanappihälytysjärjestelmä SOL-vartijapalveluun

- Järjestelmä testataan viikoittain vuorossa olevan ohjaajan toimesta
- SOL- vartijapalvelu vastaa hälytysjärjestelmän huollosta

Yksikössä on käytössä myös hoitajakutsujärjestelmä

- Asiakkaalla on tarvittaessa käytössä hälytysranneke, josta lähtee kutsu henkilökunnalle
- Hälytykset ja niiden kuittaukset kirjautuvat hoitajakutsujärjestelmän käyttöohjelmaan
- hoitajakutsujärjestelmä testataan säännöllisesti
- Hälytysrannekkeet toimivat pattereilla ja ne hälyttävät pattereiden kestoajat loppuessa
- Järjestelmä on osa talotekniikkaa ja sähkökatkojen varalta järjestelmällä on oma varavoima
- Järjestelmän huollosta vastaa sen toimittaja

Lääkehuoneeseen on oma sähköinen avain, lääkehuoneen käytöstä on kulunvalvonta.

Ulko-ovet lukitaan iltaisin klo 22. Pääsisäänkäynnin ulko-ovessa on sähkölukko. Ulko-oven vieressä on ovikello.

Jokainen työntekijä on velvollinen tarkkailemaan laitteiden toimivuutta ja ryhtymään välittömiin toimenpiteisiin, mikäli huomaa laitteessa ongelmia.

Turva- ja kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot

SOL- vartijapalvelu vastaa turvanappihälytysjärjestelmän toiminnasta ja huollosta.

Hoitajakutsujärjestelmän huollosta vastaa sen toimittaja.

Vuorossa oleva ohjaaja testaa järjestelmän toimivuuden säännöllisin väliajoin.

TERVEYDENHUOLLON LAITTEET JA TARVIKKEET SEKÄ JA TARVIKKEISTA TEHTÄVÄT ASIANMUKAISET VAARATILANNEILMOITUKSET

IMS:ssä olevaan Laiteturvallisuus Attendolla-ohjeistukseen on koottu Attendon toimintatavat liittyen terveydenhuollon laitteisiin, niiden käytön opastukseen, huoltoihin ja jäljitettävyyteen.

Yksikössä käytetään asiakkaiden hoidossa tarvittavia apuvälineitä, laitteita ja tarvikkeita, kuten verenpaine- ja verensokerimittarit, nostolaite, pyörätuolit jne. Asiakkaan omaohjaaja huolehtii ja kartoittaa asiakkaan apuvälinetarpeen ja on yhteydessä kunnan apuvälinekeskukseen saadaksemme asiakkaalle käyttöön tarpeelliset apuvälineet. Yksikön työntekijät perehdytetään yksikössä käytettävissä oleviin terveydenhuollon välineisiin ja laitteisiin sekä vaaratilanneilmoitusten raportointiin. Välineitä ja laitteita käytetään ja säädetään, ylläpidetään ja huolletaan valmistajan ilmoittaman käyttötarkoituksen ja -ohjeistuksen mukaisesti. Yksikön huollettavien apuvälineiden ja laitteiden rekisteri sekä kalibroivien laitteiden rekistereihin kirjataan terveydenhuollon laitteiden huolto- ja kalibrointitiheys sekä toteutuneet huollot ja kalibroinnit, vastuu yksikön laitehuollosta vastaavalla.

Yksikössä huolehditaan myös laitteiden turvallisuudesta ja käyttöohjeiden selkeydestä. Vaaratilanteet raportoidaan IMS-järjestelmässä poikkeamaraportilla. Vaaratilanteet käsitellään yksikössä henkilöstön kanssa tapauskohtaisesti. Tilanteen pohjalta laaditaan tarvittavat toimenpiteet/ kehitysehdotukset, jotta vastaavilta tilanteilta vältytään jatkossa. Laitteista johtuvista vaaratilanteista ilmoitetaan myös laitteiden valmistajille tai valtuutetulle edustajalle.

Terveydenhuollon laitteen tai tarvikkeen aiheuttamasta vaaratilanteesta on aina tehtävä ilmoitus myös Valviralle niin pian kuin mahdollista: <https://www.valvira.fi/terveydenhuolto/terveysteknologia/valviralle-tehtavat-ilmoitukset/ilmoitus-vaaratilanteesta>

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot

Satu Kaaro
044-4944823
satu.kaaro@attendo.fi

8. ASIAKAS JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY

Yksikön henkilökunnan kanssa käydään läpi säännöllisesti asiaa koskeva lainsäädäntö, niistä annetut ohjeet ja viranomaismääräykset. Attendolla on laadittu erillinen dokumentointi- tietosuoja- ja arkistointiohje, joka ohjaa asiakas- ja potilastietojen laadukasta ja turvallista käsittelyä. Lait, ohjeet ja määräykset löytyvät IMS:stä. Jokainen työntekijä suorittaa GDPR-koulutuksen. Attendon IT-tukipalvelut tekevät säännöllisesti valvontaa tietoturvan toteumisesta. Vaitiolovelvollisuus kuuluu työsopimukseen, opiskelijoilla se sisältyy koulutussopimukseen. Tarvittaessa voidaan tehdä erillinen vaitiolovelvollisuussopimus.

Yksikössä on käytössä sähköinen Hilikka-asiakastietojärjestelmä, johon tehdään asiakkaan hoidon kannalta riittävät ja asianmukaiset kirjaukset. Jokaisella työntekijällä on oma henkilökohtainen tunnus asiakastietojärjestelmään ja kirjaamisesta jää lokijälki. Asiakastietojärjestelmässä on erilaisia käyttäjätasoja, joka parantaa tietoturvaa sekä asiakastietojen hallintaa. Yksikön henkilökunta käsittelee asiakkaiden tietoja siinä määrin, kun se on heidän työnsä tekemiseen tarpeellista.

Asiakastietojen luovuttaminen ulkopuolisille vain asiakkaan nimenomaisella suostumuksesta tai jonkin lainsäädännön niin oikeuttaessa.

Konsernitasolla on laadittu tietoturvaan ja tietosuojaan sekä tietojärjestelmien käyttöön liittyvä omavalvontasuunnitelma, joka löytyy intrasta. Tämän lisäksi asiakkaiden tietojen käsittelyyn liittyvillä järjestelmillä on erilliset omavalvontasuunnitelmat (esim. Hilikka, RAI, RAVA), jotka löytyvät intranetistä. Uusi työntekijä ja opiskelijat perehdytetään tietosuoja- ja tietoturva-asioihin perehdyttämisprosessin yhteydessä. Uuden työntekijän ja opiskelijoiden perehdytys sisältää henkilötietojen käsittelyn ja tietoturvan. Lisäksi yksiköissä järjestetään säännöllisesti tietosuojaan ja -turvaan liittyvää koulutusta.

Attendon tietosuojaselosteet löytyvät <https://www.attendo.fi/tietosuoja>

Attendo Oy:n tietosuojavastaava

Attendo Oy
Tietosuojavastaava
PL750 (Itämerenkatu 9)
00181 Helsinki
tietosuojavastaava@attendo.fi

Yksikön esimiehen tiedot

Heli Heinonen
044-4944819
heli.heinonen@attendo.fi

9. YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Asiakailta, henkilökunnalta ja riskinhallinnan kautta saadut kehittämistarpeet ja aikataulu korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta

Omavalvontasuunnitelma toimii osana yksikön laadunvalvontajärjestelmää sekä perehdytystä. Säännöllisen kirjaamisen avulla voidaan seurata, että omavalvonta toteutuu käytännössä.

Asiakastyötä ja päivittäistä kehittämistä ohjaa yksikön vuosittainen toimintasuunnitelma, virikesuunnitelmat/viikko-ohjelmat ja asiakkaiden henkilökohtaiset kuntoutus- ja palvelusuunnitelmat. Lisäksi kerätyn asiakastytyväisyyskyselyn pohjalta kerätään toiminnan kehitystä ohjaavat kehittämiskohteet, joiden pohjalta yksikön toimintasuunnitelma rakentuu. Yksittäisiä kehittämistarpeita ja toimenpiteitä toteutetaan aina tarpeen esiinnyttyä. Asiakkaille ja omaisille/läheisille pidetään koko yksikön yhteisiä omaisten/läheisten iltoja, jolloin kehittämiskohteita mietitään yhteisesti ja ideoidaan toimintoja asiakkaiden hyvinvoinnin parantamiseksi.

Yksikkökohtaisia toiminnan riskejä arvioidaan poistumisturvallisuusselvityksessä, pelastussuunnitelmassa, elintarvikelain mukaisessa omavalvontasuunnitelmassa, lääkehoidosuunnitelmassa sekä palveluprosessi- sekä työturvallisuus- ja työterveysriskikartoituksissa. Vuosittain tehtävät riskikartoitukset auttavat tunnistamaan ja kuvaamaan yksikön toimintaan liittyviä riskejä, arvioimaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä määrittelemään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

AQ-järjestelmällä seurataan poikkeamien ja läheltä piti-tilanteiden lukumäärää ja niitä käydään läpi säännöllisesti sekä arvioidaan, ovatko tehdyt toimenpiteet olleet riittäviä yksikön palaverieissa sekä työsuojelukokouksissa ja johdon katselmuksissa. Poikkeavasta toiminnasta kirjattujen poikkeamaraporttien käsittely ja toiminnan korjaus ohjaavat em. asioiden lisäksi laatujärjestelmä ja konsernitasolta tulevat yhteiset ohjeistukset kehittämistarpeista ja -kohteista.

Yksikön sisäinen auditointi auttaa yksikköä vastaamaan asiakkaiden ja viranomaisten odotuksiin ja tukee jatkuvaa kehittymistä. Yksikön sisäinen auditointi on toteutettu viimeksi 15.10.2021

Omavalvontasuunnitelman toteutumista valvotaan yksikkötasolla, yksikön esimiehen johdolla. Omavalvontasuunnitelma päivitetään tarvittaessa tai vähintään kerran vuodessa.

10. OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

KEHITTÄMISSUUNNITELMA 2022			
Osa 1: Asiakaskokemus, henkilöstökokemus ja työhyvinvointi			
TOIMENPIDE	TAVOITE	AIKATAULU	VASTUUTUS
<p>Asukkaat: Yksilöllisempää hoivaa, omaohjaajuuden korostaminen arjessa.</p> <p>Omaiset / läheiset: Läheisyhteistyön kehittäminen -> säännöllinen kontaktointi.</p> <p>Työntekijät: Jokainen työntekijä on arvokas. Yhteinen lupaus siitä, että pidetään toisistamme huolta.</p>	<p>Omaohjaajien suunnitelmallisuus. Sisältöjen kehittäminen asukkaan toiveiden mukaan.</p> <p>Jokaisen omaisen/ läheisen kanssa sovitaan miten ja kuinka usein he toivovat yhteydenpidon tapahtuvan. Lisäksi toimitaan sovitun mukaisesti.</p> <p>Jokainen työntekijä on velvollinen kuuntelemaan, hehumaan, kiittämään ja kannustamaan työkaveriaan. Lisäksi jokainen korjaa toimintaansa saaman palautteen pohjalta.</p>	<p>Vuosi 2022</p> <p>Vuosi 2022</p> <p>Vuosi 2022</p>	<p>Omaohjaaja</p> <p>Koko henkilökunta / omahoitajat</p> <p>Koko henkilökunta</p>

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.	
Paikka ja päiväys Hämeenlinnassa 17.1.2022	
Allekirjoitus	Nimenselvennys Heli Heinonen

11. LÄHTEET

LOMAKKEEN LAADINNASSA ON HYÖDYNNETTY SEURAAVIA OPPAITA, OHJEITA JA LAATUSUOSITUKSIA:

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry, Ammattieettinen lautakunta: Arki, arvot, elämä, etiikka. Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet.

http://www.talentia.fi/files/558/Etiikkaopas_2012.pdf

STM:n julkaisuja (2011:15): Riskienhallinta ja turvallisuussuunnittelu. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon johdolle ja turvallisuusasiantuntijoille:

<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/112106/URN%3aNBN%3afi-fe201504226148.pdf?sequence=1>

STM:n julkaisuja (2014:4): Lastensuojelun laatusuositus

https://www.thl.fi/documents/647345/0/STM_2014_4_lastensuoj_laatusuos_web.pdf/0404c082-4917-471a-8293-5606b41536a7

STM:n julkaisuja (2013:11): Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/110355/ISBN_978-952-00-3415-3.pdf?sequence=1

STM:n oppaita (2003:4): Yksilölliset palvelut, toimivat asunnot ja esteetön ympäristö. Vammaisten ihmisten asumispalveluiden laatusuositus

<https://www.thl.fi/documents/10542/471223/asumispalveluiden%20laatusuositus.pdf>

Potilasturvallisuus, Työsuojelurahasto & Teknologian tutkimuskeskus VTT: Vaaratapahtumista oppiminen. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiolle

http://www.vtt.fi/files/projects/typorh/opas_terveydenhuolto-organisaatioiden_vaaratapahtumista_oppimiseksi.pdf

Turvallisen lääkehoidon suunnittelun tueksi:

Turvallinen lääkehoito -opas: http://www.stm.fi/julkaisut/nayta/_julkaisu/1083030

Valviran määräys terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden vaaratilanneilmoituksen tekemisestä:

Valviran määräys 4/2010: <https://www.valvira.fi/-/maarays-4-2010-terveydenhuollon-laitteesta-ja-tarvikkeesta-tehtava-ammattimaisen-kayttajan-vaaratilanneilmoitus>

Tietosuojavaltuutetun toimiston ohjeita asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn

Rekisteri- ja tietoturvaselosteet: <http://www.tietosuoja.fi/fi/index/materiaalia/lomakkeet/rekisteri-jatietosuojaoselosteet.html>

Henkilötietolaki ja asiakastietojen käsittely yksityisessä sosiaalihuollossa:

<http://www.tietosuoja.fi/material/attachments/tietosuojavaltuutettu/tietosuojavaltuutetuntoimisto/opaat/6JfpsyYNj/>

[Henkilötietolaki ja asiakastietojen käsittely yksityisessä sosiaalihuollossa.pdf](http://www.tietosuoja.fi/material/attachments/tietosuojavaltuutettu/tietosuojavaltuutetuntoimisto/opaat/6JfpsyYNj/Henkilötietolaki_ja_asiakastietojen_kasittely_yksityisessa_sosiaalihuollossa.pdf)

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja osaamisen varmistamisesta liittyen tietosuoja-asioihin ja asiakirja hallintoon sekä muuta lisätietoa sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista: <http://www.sosiaaliportti.fi/File/eef14b19-bacf-4820-9f6e-9cc407f10e6d/Sosiaalihuollon+asiakasasiakirjat.pdf>

Lastensuojelun määräaikojen omavalvonta

http://www.valvira.fi/documents/14444/236772/Lastensuojelun_maaraaikojen_omavalvonta.pdf/e8b14a48-fc78-4ac4-b9ca-4dd6a85a789b

Toimeentulotuen määräaikojen omavalvonta

http://www.valvira.fi/documents/14444/236772/Toimeentulotuen_maaraaikojen_omavalvonta.pdf/d4fbb1b8-7540-425c-8b71-960a9dc2f005